

**ДОНИШГОҲИ МИЛЛИИ ТОЧИКИСТОН
ФАКУЛТЕТИ ФИЛОЛОГИЯ**

*Ба истиқболи 35-солагии
Истиқлоли давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон
ва 75-солагии факултети филологияи
Донишгоҳи миллии Тоҷикистон*

**ДАСТОВАРДҲОИ ФАКУЛТЕТИ
ФИЛОЛОГИЯИ ДОНИШГОҲИ МИЛЛИИ
ТОЧИКИСТОН ДАР ЗАМОНИ
ИСТИҚЛОЛ**

ДУШАНБЕ – 2023

ТДУ: 378: 891.550 (575.3)

ББК: 74.200 + 81.3 (2 тоҷик)

Э – 57

Зери назари академики Академияи миллии илмҳои
Тоҷикистон, профессор **Раҳмонзода Абдучаббор Азиз**

**Сирочиддини Эмомалӣ. Дастовардҳои факултети филологияи
Донишгоҳи миллии Тоҷикистон дар замони истиқлол.-Душанбе:
ЧДММ “Абдураҳмон Р”, 2023.-104 сах.**

Муқарризон:

Саломӣён Муҳаммадвуд - доктори илми филология, профессор;

Низомӣ Муҳриддин - доктори илми филология, профессор.

Ҳайати мушовара:

Хушвахтзода Қобилҷон - доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор;

Собирзода Нуралӣ - доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор;

Ҳоҷаев Давлатбеғ - доктори илми филология, профессор;

Қосимзода Солеҳ Салим - доктори илми филология, дотсент;

Ҳафиз Раҳмон - номзоди илми филология, муаллими калон.

Ороиши компютерӣ:

Ёров Меҳрӯд Раҳматуллоев - номзоди илмҳои техника.

Ҳасанов Обид - масъули техника

Хуруфчини компютерӣ:

Алиева Дилафрӯз - унвонҷӯи факултети филология.

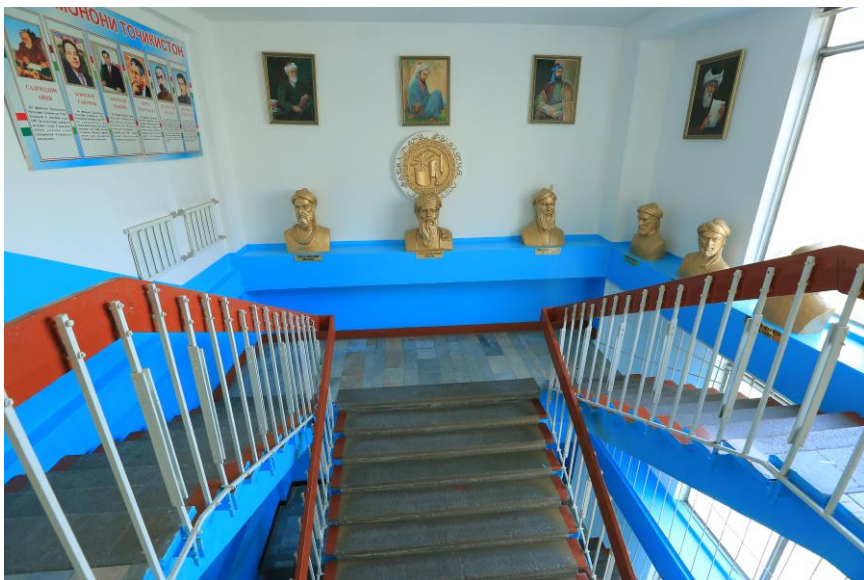
Китоб ба 35-солагии Истиқлоли давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон
ва 75-солагии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон
бахшида шуда, дастовардҳои илмию омӯзгорӣ, таълимию ҷамъиятии
устодону кормандон ва хатмкардагони факултетро дар замони
Истиқлол дар бар мегирад.

Бо қарори шурои олимони факултети филологияи Донишгоҳи
миллии Тоҷикистон аз 20.06.2023, № 11 ба чоп тавсия шудааст.

ISBN 978-99985-50-76-6

© **Сирочиддини Эмомалӣ**

Ба шарофати Истиқлоли давлатӣ Донишгоҳ мақоми миллӣ гирифт ва ин имкон дод, ки ин махзани илму дониш дар ҳама самтҳои фаъолияти худ ва, пеш аз ҳама, дар раванди таълиму тарбия ва илм, ба муваффақиятҳои назаррас ноил гардад.

Боиси қаноатмандист, ки устодони Донишгоҳи миллии Тоҷикистон тарбияи мутахассисони варзидаву баландихтисосро вазифаи муқаддаси худ медонанд. Натиҷаи ҳамин аст, ки дар чанд соли охир донишҷӯёни он дар олимпиадаву озмунҳои фанӣ дар байни донишҷӯёни мактабҳои олии мамлакат мунтазам ҷойҳои аввалро ишғол мекунанд.

Ҳамкориҳои олимони Донишгоҳ бо мактабҳои оливу муассисаҳои илмӣ як қатор мамолики хориҷӣ муваффақона инкишоф меёбад. Ифтихори Донишгоҳ докторҳои фахрии он мебошанд, ки дар байни онҳо ходимони барҷастаи давлативу сиёсӣ ва олимони шухрати ҷаҳонидошта зиёданд.

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои рушди ояндаи Донишгоҳ ҳамаи чораҳои заруриро андешида истодааст, ки мисоли он таъмиру тармими хобгоҳҳои аспирантону донишҷӯён, огози сохтмони биноҳои нави таълимӣ дар Шаҳраки донишҷӯён мебошад.

Итминон дорам, ки аҳли Донишгоҳ тамоми нерӯву тавоноии худро ба хотири дар сатҳи ҷаҳонӣ омода намудани кадрҳои миллӣ ва инкишофи илм равона менамояд, зеро шукуфоиву пешрафти Ватани азизамон аз сатҳи донишу таҷрибаи кадрҳо вобаста аст.

Ин боргоҳи илму маърифат (Донишгоҳи миллии Тоҷикистон) ҳамчун яке аз марказҳои бузурги таълиму тарбияи кадрҳои милли дар рушди илму маъориф ва

фарҳанги кишвари соҳибистиклоли мо нақши хосса ва бузург дорад. Зеро ҳоло дар кишварамон соҳае нест, ки дар он хатмкардагони донишгоҳ фаъолияти пурмаҳсул надошта бошанд.

Шумораи умумии онҳо аз ибтидо то кунун зиёда аз 90 ҳазор нафарро ташиқил медиҳад ва аксарияташон ходимони давлатӣ, сийёсатмадорон, шоирону нависандагон, олимони барҷаста ва мутахассисони варзидаи ин ё он соҳа буда, дар пеишрафти давлати мустақили Тоҷикистон, рушду такомули иқтисодиву иҷтимоӣ ва илмиву фарҳангии он саҳми арзанда мегузоранд.

Аз ҷумла ман низ хатмкардаи ҳамин боргоҳи маърифтар ҳастам ва аз он ифтихор дорам.

**Эмомалӣ Раҳмон,
Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон**

ПЕШГУФТОР

*Богбоно, ба ҷаҳон тухми наку бояд кошт,
Ҳам аз он ҷинс, ки мекорӣ, самар бояд дошт.
(Қосимуланвор)*

Истиқлоли давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар таърихи давлатдорӣ халқи тоҷик марҳалаи наверо оғоз карда, ҳамчун як падидаи мунаввару дурахшанда бо гузашти замон арзиши худро ҳамвора афзуда истодааст. Имрӯз қору пайкори бардавоми созандагӣ, азму талошҳои фидокоронаи нигоҳ доштан ва таҳким бахшидани истиқлоли сиёсӣ, иқтисодӣ ва фарҳангии кишвар, ҳамзамон таъмини ҳаёти озодонаи ҳар фард ва бахту саодати воқеии ҷомеа мароми ҳар фарди солимақл мебошад.

9-уми сентябри соли 1991 Ҷумҳурии Шуравии Сотсиалистии Тоҷикистон Истиқлоли давлатиро ба даст оварда, Ҷумҳурии Тоҷикистон ном гирифт ва ҳамчун кишвари озоду мустақил дар саросари дунё эътироф гардид. Мутаассифона, ин хурсандӣ дар давом накард ва дар ин кишвари дар таърих борҳо азияту ҷафокашида соли 1992 ҷанги шаҳрвандӣ оғоз ёфт, ки ба сари мардуми тоҷик хонавайрониву бесуботӣ ва саргардониҳои зиёде овард. Сабаби

асосии сар задани бесарусомониҳои дохилӣ аслан набудани шахсияти Ҷавқулодаи сиёсӣ буд. Сад шукр, ки дар чунин лаҳзаҳои басо ҳассоси таърихӣ шахсияте бо нерӯ ва иродаи қавӣ дар симои Эмомалӣ Раҳмон чун армуғон ба сарнавишти мардуми Тоҷикистон эҳдо шуд, ки дар кӯтоҳтарин муддат вазъи муташанничи сиёсиро ба эътидол овард. Шоири ширинкалом Давлат Сафар ин хидматҳои Асосгузори сулҳу Ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмонро дар мисраъҳои зер зебо баён кардааст:

*Худ фидо дар роҳи паймон кардааст,
Сад биёбонро гулистон кардааст.
Сарзамини пора-пора гаитаро,
Ҷамъ карда Тоҷикистон кардааст.*

Иҷлосияи XVI Шурои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон даъвати XII, ки аз 16.11.1992 то 02.12.1992 дар Хучандшаҳри бостонӣ, дар қасри Арбоб, давом кард, ҳалқи тоҷикро аз ин бӯҳрони шадиди сиёсӣ раҳой бахшид. Раҳбари сиёсии тозаинтиҳоб Эмомалӣ Раҳмон бо омадан ба майдони сиёсат гӯё такрор ба такрор мегуфт:

*На по гуфтам, на сар гуфтам, на қон гуфтам, на
тан гуфтам,
Ватан гуфтам, Ватан гуфтам, Ватан гуфтам,
Ватан гуфтам...*

Вазъи сиёсии кишвар бо сарвари раиси Шурои Олии ҳамоноқтаи Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон оҳиста-оҳиста рӯ ба эътидол овард. Эмомалӣ Раҳмон баробари омадан ба арсаи сиёсат се рисолати комили таърихро ба ҷо овард. Пеш аз ҳама, давлатсозии миллӣ, ташаккули шуури миллӣ ва дар ҳамин замина ваҳдати миллиро таъмин намуд, ки ин падидаҳо то ин муддат орзуи ҳар сокини Тоҷикистон буд. Моҳи ноябри соли 1994 бо раъйпурсии умумихалқӣ Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон қабул шуд. Бар асари мулоқоту вохӯриҳои пайдарпайи Сарвари давлат ва намоёндагони Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бо гурӯҳҳои муҳолифини тоҷик 27-уми июни соли 1997 дар шаҳри Маскави Федератсияи Россия Созишномаи оштии миллии тоҷикон барои барқарор намудани сулҳу салоҳ дар Тоҷикистон ба имзо расид.

БАҲШИ ЯКУМ. ИСТИҚЛОЛ-ОМИЛИ РУШДИ ФАРҲАНГИ МИЛЛӢ

*Ҳадяи Яздон бихишти мо Ватан-Ватан,
Шаҳкитоби сарнавишти мо Ватан-Ватан.
Чист Истиқлол иззат доштан,
Бар диёри худ муҳаббат доштан.
Бар замини шуҳрати озодагон,
Донаи меҳру садоқат коштан.*

Истиқлоли миллӣ дар таърихи давлатдории навини тоҷикон ҳодисаи нодир ва бесобиқа маънидод мегардад. Маҳз ба шарофати соҳибистиқлолӣ ва баъдан ба имзо расидани Созишномаи умумии истиқрори сулҳ ва ризоияти миллӣ мо тавонистем пояҳои асосии давлатдориамонро мустаҳкам намуда, пайи беҳдошти арзишҳои миллӣ ва рушди босуботи кишвари азизамон камари Ҳиммат Бубандем.

Донишҳои адабӣ дар таърихи илму фарҳанги тоҷикон ҷойгоҳи басо баланду пурифтихор доранд. Маҷмуи донишҳои филологӣ, ки дар гузашта бо мафҳуми “адабиёт” ёд мешуд, давра ба давра ташаккул ёфта, ҳамзамон бо пайдо шудани шоҳаҳои ҷадиди маърифати адабӣ теъдоди он афзоиш меёфт. Дар асрҳои миёна бисёр китобҳои доиратулмаориф

мавчуд буданд, ки дар онҳо улуми адабӣ дар радифи дигар шоҳаҳои илму дониш баррасӣ шудаанд. Илми адаб ё улуми адабӣ марҳилаи муҳимми таълим ба шумор мерафт.

Устод Рӯдакӣ ва Шайхурраис Ибни Сино дар ибтидои таълим аз илмҳои адаби баҳравар гардида буданд. Алоқамандони донишҳои филологӣ асосҳои дониши марбут ба улуми адабиро, қабл аз ҳама, аз фарҳангу донишномаҳо азхуд мекарданд. Дар зинаи болотар аз он ба манбаҳои асосӣ муроҷиат менамуданд, ки аз матнҳои манзуму мансур, девонҳо, тазкираҳо, маҷмуаҳо, баёзҳо, ҷунгҳо, сафинаҳо ва дигар маъхазҳои адабию таърихӣ иборат буданд.

Дар низоми таълими мадрасаҳо ҳам ба донишҳои адабӣ тавачҷуҳ мешуд. Донишомӯзон дар зинаи муайяни таҳсил ба таври ҳатмӣ ба омӯзиши девонҳои шоирони машҳур, ба монанди Шайх Саъдӣ, Хоча Ҳофиз, Мирзо Абдуқодири Бедил машғул мешуданд. Гузашта аз ин, тавачҷуҳ ба донишҳои филологӣ дар миёни мардуми тоҷик таърихи дерина дошта ва то кунун ҳам идома дорад. Дар асри бистум, замоне, ки дар Осӣи Миёна таъсиси донишгоҳҳо ба расмият даромад, аз ҷумлаи нахустин факултетҳои навтаъсиси Университети давлатии Тоҷикистон ба номи В.И. Ленин факултети таъриху филология буд.

Университети давлатии Тоҷикистон ба номи В.И. Ленин бо Қарори Шурои Вазирони ИҶШС аз 21-уми март соли 1947, № 643 таъсис дода шудааст.

Дар замони Ҷумҳурии Шуравии Сотсиалистии Тоҷикистон ин махзани илму таълим Университети давлатии Тоҷикистон ба номи В.И. Ленин ном бурда мешуд. Баъди касби истиқлол кардани кишвар ин боргоҳи илму маърифат табдили ном намуда, тибқи Қарори Девони Вазирони Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи номгузории муассисаҳои олии таълимии Ҷумҳурии Тоҷикистон” (аз 18.06.1996, № 226) Университети давлатии Тоҷикистон ба номи В.И. Ленин ба Донишгоҳи давлатии Тоҷикистон тағйир дода шуд. Ва баъдан:

- мутобиқи Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (аз 15.02.1997, № 669) Донишгоҳи давлатии Тоҷикистон ба Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистон тағйири ном кард;

- мутобиқи Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (аз 28.10.2008, № 556). “Дар бораи ворид намудани тағйирот ба Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 15.02.1997, № 669” номи “Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистон” ба “Донишгоҳи миллии Тоҷикистон” иваз карда шуд.

Солҳои аввали таъсиси Университети давлатии Тоҷикистон ба номи В.И. Ленин (соли 1947) дар қатори факултетҳои физикаю математика (бо шуъбаи

химия), хокшиносӣ-геологӣ-география, биология факултети таъриху филология бо шуъбаи забонҳои Шарқ низ таъсис ёфт, ки нахуст аз се кафедра - кафедраҳои таърих, забон ва адабиёти рус, забон ва адабиёти тоҷик иборат буд.

Дар заминаи шуъбаи филологияи факултети таъриху филология факултети филология соли 1966 бо фарогирии кафедраҳои забони тоҷикӣ, адабиёти классикии тоҷик, адабиёти советии тоҷик арзи ҳастӣ кард.

Соли 1970 дар заминаи шуъбаи забонҳои Шарқи факултети филология факултети забонҳои Шарқ таъсис ёфт. Баъд аз таъсиси чунин факултет аз сохтори факултети филология кафедраҳои забони арабӣ ва забони форсӣ бароварда шуда, ба ҷойи онҳо кафедраи фолклор ва адабиёти халқҳои ИҶШС таъсис дода шуд.

Соли 1966 бо ташаббус ва дастгирии собиқ ректори Университети давлатии Тоҷикистон ба номи В.И. Ленин шодравон С.А. Раҷабов, собиқ декани факултет М.Н. Қосимова (доктори илми филология, узви вобастаи АИ ҶТ, профессор) ва В.М. Асрорӣ шуъбаи журналистика дар сохтори факултети филологияи тоҷик созмон дода шуд. Шуъбаи журналистика аз 1-уми сентябри соли 1992 ба факултети журналистика ва тарҷумонӣ табдил ёфт. Аз замони таъсис то ҳол факултети журналистика бисёр

рӯзноманигорони худшиносу хушсалиқаро барои воситаҳои ахбори умум ба камол расонидааст.

Соли 1996 бо ташаббуси Пешвои муаззами миллат Эмомалӣ Раҳмон Донишгоҳи (Славиянии) Россия ва Тоҷикистон таъсис дода шуд. Шуруъ аз ҳамон сол дар сохтори факултети филологияи ДМТ шуъбаи забон ва адабиёти рус таъсис ёфт. Шуъбаи забон ва адабиёти рус аз 1-уми сентябри соли 2007 ба факултети забон ва адабиёти рус табдили ном кард.

Ташкили факултети филология дар сохтори Донишгоҳ тақозои замон маҳсуб меёфт, зеро барои муассисаҳои маорифу фарҳанги ҷумҳурӣ, матбуоту расонаҳои ахбори умум мутахассисони соҳибмаълумот хеле зарур буданд. Аз ин ҷиҳат, аз замони таъсиси Донишгоҳ то ҳол факултети филология мароҳили шуҳратёр ва пурифтихореро аз саргузаронида, барои пешрафти маориф ва илму фарҳанг дар Тоҷикистон саҳми сазовор гузоштааст.

Дар сохтори факултет айни замон панҷ кафедра: кафедраи таърихи адабиёти тоҷик, кафедраи назария ва адабиёти навини форсии тоҷикӣ, кафедраи таърихи забон ва типология, кафедраи забони адабии муосири тоҷик ва кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷик мавҷуд аст, ки дар онҳо устодони варзида, муҳаққикони шинохтаи ҷумҳурӣ ба таълиму тарбияи шогирдон ва таҳқиқи масъалаҳои муҳими илмҳои филологӣ машғуланд.

Дар факултет аз рӯйи ҳафт ихтисос барои соҳаҳои гуногуни хоҷагии халқи ҷумҳурии мутахассисон омода карда мешаванд:

21050100	Забон ва адабиёти тоҷик
21050103	Забоншиносӣ ва технологияи нави иттилоотӣ
26020401	Ҳуҷҷатшиносӣ ва таъмини ҳуҷҷатии идора
2106010202	Тарҷумаи бадеӣ
02020400	Фарҳанги ҷаҳонӣ ва ватанӣ. Фолклор
25050110	Мероси хаттӣ
1-2301100105	Корманди адабӣ (нақди адабӣ)

Факултети филология пешомадҳои умедбахш дорад, зеро он яке аз марказҳои асосии тайёр кардани кадрҳои баландихтисоси соҳаи филология дар дохили ҷумҳурии ва берун аз қаламрави он махсуб мешавад.

Ҳайати устодону кормандони факултет барои боз ҳам мустаҳкам гардонидани пойгоҳи таълимии шӯбаҳои навтаъсис талош доранд.

Дар ташаккули илму фарҳанг ва маънавияти ҳар як халқу миллат забон ва адабиёти он мавқеи муҳим дорад, зеро маҳз аҳли эҷод дар осори бадеии худ хулқу атвор, рафтору гуфтор, руҳу равон, хислату одоб ва расму русум барин унсурҳои муҳимми миллати хешро инъикос менамоянд, ки ин боиси мондагор фарҳанги миллат дар таърихи инсоният мегардад. Омӯзиш, таҳқиқ ва таълими ин сарватҳои

маънавии халқ ҷомеаро ба худшиносӣ, ифтихори миллӣ ва эҳсоси ватандориву эстетикӣ хидоят намуда, пояҳои давлати миллиро таҳким мебахшад. Шояд ба ҳамин далел бошад, ки соли 1966 шуъбаи филология аз факултети таъриху филология ҷудо шуда, факултети мустақили филологияи тоҷик ташкил меёбад ва ба фаъолият шуруъ менамояд.

Таъсису оғози фаъолияти ин кохи бегазанди посдорони сухан – факултети филология ба номи олимони муътабари ин соҳа А. Мирзоев, Б. Сирус, А.А. Семенов, М.С. Андреев, Ш. Ҳусейнзода, С.Ш. Табаров, Д. Тоҷиев, Б. Ниёзмухаммадов, Ҳ. Каримов, Ҷ. Арзуманов, М. Фозилов, А.Л. Бухоризода, В.М. Асрорӣ ва бисёр дигарон саҳт алоқаманд мебошад. Ин донишмандони фарзона барои ба маҷрои муътадил равона гаштани ҷараёни таълиму тарбия дар факултет ва тайёр намудани мутахассисони варзидаи соҳаи филология, васеъ гардидани сохтори факултет ва муҳайё намудани пойгоҳи таълимии он корҳои бузургро ба сомон расондаанд.

Факултети филологияро бисёр чеҳраҳои машҳуру шинохта ва донишмандони маъруф сарварӣ кардаанд. Нахустин декани факултети филология, ки он вақтҳо факултет номи таъриху филологияро дошт, Мануйлова К.П. буд. Баъдтар номзади илмҳои ҳуқуқ, дотсент Гранберг В.Г. ба ин вазифа пазируфта шуд. Пас аз он ки факултети ҳуқуқшиносӣ бо

факултети таъриху филология муттаҳид мешавад, декани факултети таъриху филология олими забоншинос Арзуманов С. Ҷ. таъйин мегардад. Дар солҳои баъдӣ олимони машҳури соҳаи таъриху филология – Бухоризода А.Л., Тоҷиев Д.Т., Каримов Т.Р., Неъматзода Т., Бобохонов М., Қосимова М.Н., Асрорӣ В.М., Давлатов М., Усмонов И.К., Х. Шарифов, Х. Асозода, Имомзода М.С., Б.Б. Шарифзода, Д. Хоҷаев, М.Қ. Саломӣён ва Мисбоҳиддини Нарзиқул вазифаи декани факултетро ба уҳда доштанд. Айни замон доктори илми филология, профессор Сирочиддини Эмомалӣ сарвари ин маҳзани илму адабро ба уҳда дорад.

Дар ин солҳо робитаю ҳамкориҳои факултети филология бо марказҳои бузурги илмию таълимии шаҳрҳои Маскаву Санкт-Петербург, Амрико, Фаронса, Тбилиси, Боку, Тошканд, Қазон хеле густариш ёфтааст.

Донишмандони маъруфу машҳури ин марказҳо, ба монанди: М.Н. Боголюбов, А.Н. Болдирев, В.С. Расторгуева, А.З. Розенфелд, В.А. Лившиц, С.Н. Соколов, И.О. Оранский, Л.Г. Гертсенберг, Ҷ. Гиюнашвили, А. Шафой, В.Б. Иванов, Х. Миннегулов, Масъуди Сипанд, Франси Ричард ба аспирантону унвонҷӯён роҳбарӣ ва ба донишҷӯёни факултет курсу семинарҳои махсус хондаанд.

Факултети филология дар оғози Истиқлоли давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, хусусан дар давраи муноқишаҳои дохилӣ тавонист, ки фаъолияти худро ҳамеша барқарор нигоҳ дошта, сарфи назар аз мушкилиҳо, сатҳи баланди илмӣ ва таълимиро ба таври муназзам нигоҳ бидорад. Дар замони соҳибистіқлолӣ факултети филология ба ҳайси тарғибгари забону адабиёт ва фарҳангу тамаддуни миллати тоҷик мавқеи хосса пайдо кард. Дар ин солҳо барои омода намудани мутахассисони соҳибмаълумот ихтисосҳои нави ҳуҷҷатшиносӣ ва таъминоти ҳуҷҷатии идора, забоншиносӣ ва технологияи нави иттилоотӣ, тарҷумаи бадеӣ, фарҳанги ҷаҳонӣ ва ватанӣ-фолклор, мероси хатгӣ ва корманди адабӣ (нақди адабӣ) ифтитоҳ ёфт. Аксари хатмкардагони ин ихтисосҳо алҳол дар ҷумҳурӣ ва берун аз он ба ҳайси тарҷумон, кормандони бахшҳои гуногуни идораҳои давлатӣ ва ғайридавлатӣ қору фаъолият доранд.

Барои таълими босамару натиҷадор китобхонаҳои «Махзани адаб»-и ба номи профессор Худойназар Асозода, «Ганҷинаи ба номи профессор Шарифҷон Хусейнзода», ҳуҷраи алоҳида ба номи профессорон Д.Т. Тоҷиев ва М.Н. Қосимова ва толори ба номи профессор Худой Шарифзода дар ихтиёри донишҷӯён қарор дошта, дар ин китобхонаву марказҳо маҳфилҳои илмӣ, адабӣ, мизҳои мудаввар, вохӯрию суҳбатҳои донишҷӯёну устодон бо арбобони илму

фарҳанг, адибон, чехраҳои маъруфи ҷумҳурӣ муттасил баргузор карда мешаванд.

Аз ҳайати устодони факултет 2 нафар академики АМИТ, 1 нафар узви вобастаи АМИТ, 8 нафар узви Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон, 20 нафар профессор ва 10 нафар узви Иттиҳодияи рӯзноманигорони Тоҷикистон мебошанд.

Дар факултет маҳфилҳои илмӣ, адабӣ ва фаннии «Забоншиноси ҷавон», «Ҳуҷҷатнигорӣ», «Сипанди сухан», «Нақди адабӣ», «Адибони ҷавон», «Равоқи андеша», «Адабиётшиносӣ», «Турсунзодаҳои», «Лоикҳои» ва «Равоқи андеша» барои донишҷӯёне, ки дар ҳобгоҳҳои Донишгоҳ истиқомат доранд фаъолият мекунанд, ки дар онҳо шогирдон таҳти роҳбарии устодони варзида бо гузоришу маърузаҳои илмӣ ва намунаи эҷодиёти назмию насрии хеш иштирок менамоянд. Инчунин дар назди кафедраҳои маҳфилҳои илмӣ инфиродии профессорон ва дотсентони варзида фаъл ҳастанд, ки дар тарбияи шогирдон нақши муассир доранд.

Адибони номдори муосири тоҷик – Шоирони халқии Ҷумҳурии Тоҷикистон Муъмин Қаноат, Бозор Собир, Гулрухсор Сафиева, Гулназар Келдӣ, Аскар Ҳаким, Сайдалӣ Маъмур, Раҳмат Назрӣ, Нависандаҳои халқии ҷумҳурӣ Юсуф Ақобиров, Сагтор Турсун, Сорбон, Аъзам Сидқӣ, Муҳиддин Хоҷаев, шоир ва адабиётшинос Рустам Ваҳобзода,

Алимуҳаммад Муродӣ ва дигарон дастпарварони маҳфили «Адибони ҷавон»-и факултет буда, аввалин намунаҳои эҷодашон дар ҳамин маҳфил муҳокима ва манзури хонандагон шудааст. Ин маҳфил анъанайи наҷиб дорад, ки то имрӯз идома мекунад. Дар баррасии эҷоди бадеии навқаламони маҳфил адибони баркамол устод М. Турсунзода, М. Раҳимӣ, Б. Раҳимзода, Ф. Муҳаммадиев ва дигарон иштирок мекарданд. Баъдтар ин анъанайи устодонро адибони ҷавону хушистегдод Бозор Собир, Гулрухсор Сафиева, Саттор Турсун, Раҳмат Назрӣ, Зулфия Атой, ки худашон парвардаи маҳфили «Адибони ҷавон» буданд, идома дода, мунтазам меҳмони ин маҳфил мешаванд. Имрӯзҳо ин маҳфил таҳти роҳбарии олиму адиби шинохта Шоири халқии Тоҷикистон Рустам Ваҳҳобзода фаъолияти хубу босамар дорад. Доираи шогирдони маҳфил маҳдуд набуда, донишҷӯёни эҷодкорро аз факултаҳои дигар низ фаро мегирад.

Замони соҳибистиклолӣ дар радифи масъалаҳои зиёди печидаву сарбастаи сиёсату иҷтимоӣ ва иқтисодӣ заруратеро пеш овард, ки ба мактабу маорифи миллӣ эътибори вижа дода, ин соҳа ҳамчун соҳаи афзалиятнок шинохта шавад.

Бо ташаббуси Президенти мамлакат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон барои дастгирии ҷавонони минтақаҳои дурдасти қӯҳистон квотаи президентӣ таъсис дода шудааст. Дар факултет тибқи квотаи

президентӣ як гурӯҳ донишчӯён ҳамасола ба таҳсил фаро гирифта мешаванд, ки аксари онҳо бо баҳои хубу аъло хонда, дар корҳои ҷамъиятӣ фаъолона иштирок менамоянд.

Ниёзи дигарри замони истиқлол густариш додани худшиносии миллӣ тариқи созмон додани конгресси ҷамъиш ва симпозиумҳои сатҳи ҷумҳуриявӣ байналмилалӣ. Воқеан, дар ин самт Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон худашон намунаи ибрат буда, дар асарҳои шахсияту ҷеҳраҳои маъруфи гузаштаву замони нави илму адабро ба ворисонашон муаррифӣ намуда, дар ташаккул ёфтани худшиносӣ ва густариши ҳофизаи таърихӣ онҳо саҳм гузоштаанд.

Давлати соҳибистиклоли мо дар омодагии мутахассисони соҳибмаълумоти соҳаи филология ҳамвора эътибори ҷиддӣ медиҳад ва дар як муддати кӯтоҳи таърихӣ чандин коллеҷҳои омӯзгорӣ, донишгоҳҳои донишқадаҳои дорой равиҳои филологӣ ифтитоҳ шуданд, ки дар таълимқадаҳои мазкур мутахассисони соҳаи филология тайёр карда мешаванд.

Замони соҳибистиклолиро ба маънои тоҷаш даврони эҳёи мактабу маориф ва илму фарҳанг метавон гуфт, ки бо ному пайкори Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон рабти бевосита дорад.

Ҳукумати кишвар барои омодагии мутахассисони соҳиббунвони соҳаи филология пайваста

ғамхориҳо зоҳир менамояд. Аз ҷумла, бо фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон аз 12-уми августи соли 2014, № 255 Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсис дода шуда, аз 27-уми феввали соли 2015, № 377 доктори илмҳои таърих, профессор Розикзода Абдулҳакими Шералӣ раиси Муассисаи давлатии «Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон» таъйин карда шуд.

Баъд аз таъсис ва ба фаъолият шурӯъ намудани Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон кушодани шуроҳои диссертатсионӣ дар соҳаҳои гуногуни илмҳои филологӣ аз ҷиддитарин иқдоми ғамхоронаи давлату ҳукумати миллӣ дар як муддати кӯтоҳи таърихӣ аст, ки баҳри болоравии ҳамаҷонибаи соҳаи комилан мусоидат намуд. Ин худ гувоҳи он аст, ки роҳбарияти мамлакат ба рушди илмҳои филологӣ ҳамчун соҳаи тафаккурсози миллат ғамхориҳои пайваста менамояд.

Баъд аз таъсиси Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар пояи факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон барои омодагии мутахассисони дорои дараҷаи илмӣ аз 27-уми октябри соли 2017, № 57 бо фарогирии се ихтисос дар ҳайати 27 нафар шурои

диссертационӣ оид ба дарёфти дараҷаи илмии номзади илми филология ва доктори илми филология аз рӯи ихтисосҳои 10.01.00-Адабиётшиносӣ (10.01.01-Адабиёти тоҷик; равобити адабӣ, 10.01.03-Адабиёти кишварҳои хориҷии Аврупо, Осиё, Африко, сокинони бумии Амрико ва Австралия (бо нишон додани адабиёти кишвари алоҳида) ва 10.01.10-Рӯзноманигорӣ) ва оид ба дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисос доир ба ихтисосҳои 6D020500 – филология, 6D021000 – филологияи хориҷӣ, 6D050300 – рӯзноманигорӣ таъсис дода шуд, ки аз ҳайати зерин иборат аст:

Замимаи 1.

Бо фармоиши раиси Комиссияи олии аттестационии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 27-уми октябри соли 2017, № 57 тасдиқ шудааст.

1. Имомзода Муҳаммадҷусуф Сайдали – председател ҷовета, доктор филологическис наукас по специальности 10.01.03 - Литература зарубежних стран.

2. Раджабов Хабибулло - заместител ҷоветателя ҷовета, доктор филологическис наукас по специальности 10.01.03 - Литература зарубежних стран.

3. Гулназарзода Жило Буриевна - ученый секретарь ҷовета, доктор филологическис наукас по специальности 10.02.22 – Языки народов зарубежних

стран Европы, Азии, Африки, аборигенов Америки и Австралии.

4. Абдусатторов Абдушукур - член совета, доктор филологических наук по специальности 10.01.03 - Литература зарубежных стран.

5. Азимов Аъзамджон Холматович - член совета, доктор филологических наук по специальности 10.01.10 – Журналистика.

6. Абдуллоев Масрур Ахмадович - член совета, доктор филологических наук по специальности 10.01.10 – Журналистика.

7. Зоҳиди Низомиддин - член совета, доктор филологических наук по специальности 10.01.03 - Литература зарубежных стран.

8. Камолиддинов Бахриддин - член совета, доктор филологических наук по специальности 10.02.22 – Языки народов зарубежных стран Европы, Азии, Африки, аборигенов Америки и Австралии.

9. Кучаров Аламхон - член совета, доктор филологических наук по специальности 10.01.03 - Литература зарубежных стран.

10. Максудов Бадриддин - член совета, кандидат филологических наук по 10.01.03 - Литература зарубежных стран.

11. Мисбохиддини Нарзикул - член совета, доктор филологических наук по специальности 10.01.03 - Литература зарубежных стран.

12. Мамадназаров Абдусалом - член совета, доктор филологических наук по специальности 10.02.20 – Сравнительноисторическое, типологическое и сопоставительное языкознание.

13. Мардони Тоджиддин - член совета, доктор филологических наук по специальности 10.01.03 - Литература зарубежных стран.

14. Маджидов Хомид - член совета, доктор филологических наук по специальности 10.02.22 – Языки народов зарубежных стран Европы, Азии, Африки, аборигенов Америки и Австралии.

15. Муродов Мурод Бердиевич - член совета, доктор филологических наук по специальности 10.01.10 – Журналистика.

16. Нуралиев Абдусаттор - член совета, доктор филологических наук по специальности 10.01.03 – Литература зарубежных стран.

17. Нагзибекова Мехринисо Бозоровна - член совета, доктор филологических наук по специальности 10.02.20 – сравнительно- историческое, типологическое и сопоставительное языкознание.

18. Рахмонов Равшан Каххорович - член совета, доктор филологических наук по специальности 10.01.09 – Фольклористика.

19. Рахмонзода Абдуджаббор Азиз - член совета, доктор филологических наук по специальности 10.01.03-Литература зарубежных стран.

20. Саъдуллоев Джамшед Муллокамолович - член совета, доктор филологических наук по специальности 10.01.10 – Журналистика.

21. Сулаймонов Саидрахмон - член совета, доктор филологических наук по специальности 10.02.22 – Языки народов зарубежных стран Европы, Азии, Африки, аборигенов Америки и Австралии.

22. Сафаров Умарходжа Рахимович - член совета, доктор филологических наук по специальности 10.01.03 - Литература зарубежных стран.

23. Саидов Халим Азизович - член совета, доктор филологических наук по специальности 10.02.20- Сравнительно-историческое, типологическое и сопоставительное языкознание.

24. Тоиров Урватулло - член совета, доктор филологических наук по специальности 10.01.03 - Литература зарубежных стран.

25. Ходжаев Давлатбек - член совета, доктор филологических наук по специальности 10.02.22 – Языки народов зарубежных стран Европы, Азии, Африки, аборигенов Америки и Австралии.

26. Ходжимуродов Олимджон Хамроевич - член совета, доктор филологических наук по специальности 10.01.03 - Литература зарубежных стран.

27. Шарифова Фарангис Худоиевна - член совета, доктор филологических наук по специальности

10.02.22-Языки народов зарубежных стран Европы, Азии, Африки, аборигенов Америки и Австралии.

Дар солҳои баъдӣ зарурати таъсис додани шурои забоншиносӣ ба вучуд омад, ки дар заминаи шурои амалкунанда ду шуро: 6D.КОА-020-Адабиётшиносӣ ва 6D.КОА-021-Забоншиносӣ бо фарогирии 15 нафар дар ҳар як шуро таъсис дода шуд:

Шурои адабиётшиносӣ. Замимаи 2.

Бо фармоиши раиси Комиссияи олии аттестационии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 7-уми январи соли 2022, № 23/шд тасдиқ шудааст.

1. Мақсудов Бадриддин - раиси шуро, профессор, доктори илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 6Б020501 - Адабиёти тоҷик, 60020500 – Филология, 60021000 - Филологияи хориҷӣ ва 60050400 – Рӯзноманигорӣ.

2. Сафаров Умархоча Раҳимович - муовини раиси шуро, доктори илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 6Б021009 - Адабиёти халқҳои мамӯлики хориҷӣ, 60020500 – Филология, 60021000 - Филологияи хориҷӣ ва 60050400 - Рӯзноманигорӣ

3. Сирочиддини Эмомалӣ - котиби илмии шуро, доктори илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 6Б020501 - Адабиёти тоҷик, 60020500 – Филология, 60021000 - Филологияи хориҷӣ ва 60050400 – Рӯзноманигорӣ.

4. Абдуллозода Масрур Аҳмад - узви шуро, доктори илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 6Н050401

– Рӯзноманигорӣ, 60020500 – Филология, 60021000 - Филологияи хориҷӣ ва 60050400 – Рӯзноманигорӣ.

5. Имомзода Муҳаммадҷусуф Сайдалӣ - узви шуро, профессор, доктори илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 6Б02Ю09 - Адабиёти халқҳои мамӯлики хориҷӣ ва 6Б050401 – Рӯзноманигорӣ, 60020500 – Филология, 60021000 - Филологияи хориҷӣ ва 60050400 – Рӯзноманигорӣ.

6. Кӯҷарзода Аламхон - узви шуро, профессор, доктори илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 60020501 - Адабиёти тоҷик, 60020500 – Филология, 60021000 - Филологияи хориҷӣ ва 60050400 – Рӯзноманигорӣ.

7. Мардонӣ Тоҷиддин Нуриддин - узви шӯро, доктори илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 6Б02Ю09 - Адабиёти халқҳои мамӯлики хориҷӣ, 60020500 – Филология, 60021000 - Филологияи хориҷӣ ва 60050400 – Рӯзноманигорӣ.

8. Мисбоҳиддини Нарзикул - узви шуро, профессор, доктори илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 60020501 - Адабиёти тоҷик, 60020500 - Филология 60021000 - Филологияи хориҷӣ ва 60050400 - Рӯзноманигорӣ

9. Муқимов Муҳаммадӣ Аминович - узви шуро, доктори илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 613050401 – Рӯзноманигорӣ, 60020500 – Филология, 60021000 - Филологияи хориҷӣ ва 60050400 – Рӯзноманигорӣ.

10. Муродӣ Мурод Бердӣ - узви шуро, профессор, доктори илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 6B050401 – Рӯзноманигорӣ, 60020500 – Филология, 60021000 - Филологияи хориҷӣ ва 60050400 – Рӯзноманигорӣ.

11. Низомӣ Мухриддин Зайниддин – узви шуро, профессор, доктори илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 60020501 - Адабиёти тоҷик, 60020500 – Филология, 60021000 - Филологияи хориҷӣ ва 60050400 – Рӯзноманигорӣ.

12. Раҳмонов Равшан Қаҳҳорович - узви шуро, профессор, доктори илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 60021009 - Адабиёти халқҳои мамӯлики хориҷӣ, 60020500 – Филология, 60021000 - Филологияи хориҷӣ ва 60050400 – Рӯзноманигорӣ.

13. Раҷабов Ҳабибулло – узви шуро, доктори илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 60021009 - Адабиёти халқҳои мамӯлики хориҷӣ, 60020500 – Филология, 60021000 - Филологияи хориҷӣ ва 60050400 – Рӯзноманигорӣ.

14. Саъдуллоев Ҷамшед Муллокомилович – узви шуро, доктори илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 60050401 – Рӯзноманигорӣ, 60020500 – Филология, 60021000 - Филологияи хориҷӣ ва 60050400 – Рӯзноманигорӣ.

15. Сӯфизода Шодимуҳаммад Зикриёпур - узви шуро, доктори илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси

60021009 - Адабиёти халқҳои мамӯлики хориҷӣ,
60020500 – Филология, 60021000 - Филологияи хориҷӣ
ва 60050400 – Рӯзноманигорӣ.

Шурои забоншиносӣ.

Аз 1-уми июли соли 2022, № 210/шд, ш. Душанбе
оид ба ворид намудани тағйиру илова ба ҳайати
шурои диссертатсионӣ.

Мутобиқи банди 9-уми Низомномаи муассисаи
давлатии «Комиссияи олии аттестатсионии назди
Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон» (фармони
Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 10-уми ноябри
соли 2021, № 270) ва банди 34-и Низомномаи шурои
диссертатсионӣ (бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии
Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, № 267):

1. Ба ҳайати шурои диссертатсионии 6D.KOA-021
назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон тағйиру иловаи
зерин ворид карда шавад: Мачидов Ҳомид - узви
шуро, доктори илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси
10.02.01 -Забони тоҷикӣ аз ҳайати шуро бароварда
шавад; Гадоев Нурхон - доктори илмҳои филологӣ аз
рӯйи ихтисоси 10.02.01 - Забони тоҷикӣ ба узвияти
шуро пазируфта шавад.

2. Фаъолияти шурои диссертатсионӣ бо риояи
қатъии санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ба роҳ монда шавад.

3. Матни фармоиши мазкур дар муҳлати 10 рӯз, аз рӯзи ба имзо расидан дар сомонаи комиссия чойгир карда шавад.

Назорати иҷрои фармоиши мазкур ба уҳдаи шуъбаи аттестатсионии илмҳои ҷамъиятӣ-гуманитарӣ гузошта шавад.

Асос: қарори раёсати Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 юни соли 2022, № 6.

Замимаи 3.

Бо фармоиши раиси Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 1-уми июли 2022, № 210 тасдиқ шудааст.

Ҳайати шурои диссертатсионӣ чихати дарёфти дараҷаи илмии номзади илм ва доктори илм аз рӯйи ихтисосҳои 10.02.00 -Забоншиносӣ (10.02.01 - Забони тоҷикӣ), (10.02.22 - Забони халқҳои кишварҳои хориҷии Аврупо, Осиё, Африқо, сокинони бумии (аборигенҳои) Амрико ва Австралия (бо нишон додани забон ё оилаи мушаххаси забонҳо) ва (10.02.20 - Забоншиносии муқоисавӣ - таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ).

1. Хоҷаев Давлатбек - раиси шуро, доктори илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 10.02.22 - Забонҳои халқҳои кишварҳои хориҷии Аврупо, Осиё, Африқо, сокинони бумии (аборигенҳои) Амрико ва

Австралия (бо нишон додани забон ё оилаи мушаххаси забонҳо) 10.02.00 -Забоншиносӣ.

2. Мамадназаров Абдусалом - муовини раиси шуро, доктори илмҳои филологӣ аз рӯи ихтисоси 10.02.20 - Забоншиносии муқоисавӣ, таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ, 10.02.00 -Забоншиносӣ.

3. Ҷураева Мушаррафа Рустамовна - котиби илмӣ шуро, доктори илмҳои филологӣ аз рӯи ихтисоси 10.02.01 - Забони тоҷикӣ, 10.02.00 - Забоншиносӣ.

4. Гулназарзода Жило - узви шуро, доктори илмҳои филологӣ аз рӯи ихтисоси 10.02.22 - Забонҳои халқҳои кишварҳои хориҷии Аврупо, Осиё, Африқо, соқинони бумии (аборигенҳои) Амрико ва Австралия (бо нишон додани забон ё оилаи мушаххаси забонҳо), 10.02.00 -Забоншиносӣ.

5. Маҷидов Ҳомид - узви шуро, доктори илмҳои филологӣ аз рӯи ихтисоси 10.02.01 – Забони тоҷикӣ, 10.02.00 -Забоншиносӣ.

6. Мирзоева Моҳира Мадиброҳимовна - узви шуро, доктори илмҳои филологӣ аз рӯи ихтисоси 10.02.01-Забони тоҷикӣ, 10.02.00-Забоншиносӣ.

7. Нағзибекова Меҳриннисо Бозоровна - узви шуро, доктори илмҳои филологӣ аз рӯи ихтисоси 10.02.20 - Забоншиносии муқоисавӣ, таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ, 10.02.00 -Забоншиносӣ.

8. Назарзода Сайфиддин - узви шуро, доктори илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 10.02.22 - Забонҳои халқҳои кишварҳои хориҷии Аврупо, Осиё, Африқо, сокинони бумии (аборигенҳои) Амрико ва Австралия (бо нишон додани забон ё оилаи мушаххаси забонҳо) 10.02.00 -Забоншиносӣ.

9. Раҳматова Наргис Шарифовна - узви шуро, доктори илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 10.02.01-Забони тоҷикӣ, 10.02.00 -Забоншиносӣ.

10. Саидзода Ҳалим Азиз - узви шуро, доктори илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 10.02.20 - Забоншиносии муқоисавӣ, таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ, 10.02.00 -Забоншиносӣ.

11. Саломӣён Муҳаммаддовуд Қаюм - узви шуро, доктори илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 10.02.22-Забонҳои халқҳои кишварҳои хориҷии Аврупо, Осиё, Африқо, сокинони бумии (аборигенҳои) Амрико ва Австралия (бо нишон додани забон ё оилаи мушаххаси забонҳо) 10.02.00 -Забоншиносӣ.

12. Сулаймонов Саидрахмон - узви шуро, доктори илмҳои филологӣ, аз рӯйи ихтисоси 10.02.20 - Забоншиносии муқоисавӣ, таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ, 10.02.00 -Забоншиносӣ.

13, Ҳомидов Дилмурод Раҷабович - узви шуро, доктори илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 10.02.01-Забони тоҷикӣ, 10.02.00-Забоншиносӣ.

14. Чоматов Самиддин Салоҳиддинович - узви шуро, доктори илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 10.02.20 - Забоншиносии муқоисавӣ, таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ, 10.02.00 -Забоншиносӣ.

15 Шарифова Фарангис Худоиевна - узви шуро, доктори илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 10.02.22-Забонҳои халқҳои кишварҳои хориҷии Аврупо, Осиё, Африқо, соқинони бумии (аборигенҳои) Амрико ва Австралия (бо нишон додани забон ё оилаи мушаххаси забонҳо), 10.02.00 –Забоншиносӣ.

Гуфтан бамаврид аст, ки аввалин нафар, ки дар шурои забоншиносӣ рисолаи докторӣ дифоъ намудааст, номзоди илми филология, дотсент Саломӣён Муҳаммадвуд Қаюм ва аввалин шахсе, ки дар шурои адабиётшиносӣ рисолаи докториашро дифоъ кардааст, декани феълӣ факултети филологияи ДМТ, номзоди илми филология, дотсент Сирочиддини Эмомалӣ мебошанд.

Шуроҳои диссертатсионӣ, ки айни замон дар пояи факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон фаъолият мекунанд, таърихи беш аз 70-сола доранд. Баъд аз таъсиси Университети давлатии Тоҷикистон ба номи В.И. Ленин дар солҳои 50-уми асри ХХ фаъолияти шуроҳо ба роҳ монда шуд. Барои исботи ин фикр нусхаи рӯйхати ҳаёти шуро ва протоколи комиссияи ҳисобро аз ҷараёни шурои дифоъ дар илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси

забоншиносӣ ҳангоми баргузории ҳимояи номзадии
собиқ декани факултети таъриху филологияи
Университети давлатии Тоҷикистон ба номи В.И.
Ленин Арзуманов Степан Чаводович пешниҳод
менамоём:

ПРОТОКОЛ № II

ЗАСЕДАНИЯ СОВЕТА ТАДЖИКСКОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО
УНИВЕРСИТЕТА

от 2 ноября 1951 г.

г. Сталинабад

Присутствовали : члены Ученого Совета университета :

1. Гавриллин К.Н. - кандидат исторических наук
2. Ниязмухамедов Б.Н. - доктор филологических наук,
вице-президент АН Таджикской ССР
3. Окупова С. - профессор, доктор геолого-минералогических наук,
действительный член АН Таджикской ССР
4. Раевский А.С. - профессор, зав.кафедрой химии
5. Морочник С.Б. - кандидат философских наук
6. Арзуманов Г.С. - кандидат математических наук
7. Христинченко П.М. - кандидат математических наук
8. Гранберг В.Р. - кандидат юридических наук
9. Сойфер М.И. - кандидат филологических наук
10. Хайтун Д.Б. - кандидат исторических наук
11. Ивашенко И.Д. - кандидат биологических наук
12. Чузаяв П.Л. - кандидат биологических наук
13. Иркаев К.К. - зав.кафедрой марксизма-ленинизма
14. Толстова Е.А. - и.о. зав.кафедрой физиологии человека
и животных
15. Фазылов М.Ф. - кандидат филологических наук
(представитель парторганизации)

Остальные члены Совета - т.т. Рахмонов Э.Ш., Б.Г. Рафуров
находятся в отъезде ; П.К. Овчинников присутствовать не мог по
болезни. С.У. Строганов выбыл из университета.

жикского языка. Такое же значение имеют многие замечания и других лиц, которые дали свои отзывы о нашей работе.

Диссертант считает своим приятным долгом поблагодарить всех их за проделанную работу.

Мы выражаем свою искреннюю благодарность также ректорату университета в лице ректора Э.И.Раджабова и проректора К.Н. Гаврилкина, партийной организации университета в лице секретаря ее П.И.Христиненко, которые содействовали организации настоящей защиты, привлекая внимание такого большого числа участников, присутствующих здесь.

Председатель Совета предлагает избрать счетную комиссию для проведения тайного голосования по вопросу присуждения ученой степени кандидата филологических наук диссертанту Арзуманову Степану Джавадовичу.

Избрана счетная комиссия в составе : доц.Г.С.Арзуманов, доц.Д.Е.Хайтун и профессор А.С.Раевский.

Совет приступил к проведению тайного голосования по вопросу присуждения ученой степени кандидата филологических наук диссертанту Арзуманову С.Д.

Председатель счетной комиссии, доц.Г.С.Арзуманов зачитывает текст протокола счетной комиссии.

П Р О Т О К О Л

заседания счетной комиссии, избранной Советом
Таджикского Государственного университета

2 ноября 1951 г. г.Сталинабад

Присутствовали т.т. : доц.Г.С.Арзуманов-председатель комиссии
доц.Д.Е.Хайтун - член комиссии
проф.А.С.Раевский- секретарь комиссии

С Л У Ш А Л И : Результаты голосования членов Совета университета в отношении присвоения Арзуманову Степану Джавадовичу ученой степени кан-

ПОСТАНОВИЛИ : Представити кандидатуру тов.Стекловой Фанни Ивановны в ВАК МВО СССР с ходатайством об утверждении ее в ученом звании доцента по кафедре зарубежной литературы.

(Протокол счетной комиссии прилагается)

С Л У Ш А Л И 3: Представление кандидатуры кандидата филологических наук тов.Фазылова Муллоджана Фазыловича в ВАК МВО СССР на утверждение его в ученом звании доцента по кафедре таджикского языка и литературы.

ПОСТАНОВИЛИ : Представити кандидатуру тов.Фазылова Муллоджана Фазыловича в ВАК МВО СССР с ходатайством об утверждении его в ученом звании доцента по кафедре таджикского языка и литературы.

(Протокол счетной комиссии прилагается)

С Л У Ш А Л И 4: Представление кандидатуры кандидата геолого-минералогических наук тов.Кухтикова Михаила Михеевича в ВАК МВО СССР на утверждение его в ученом звании доцента кафедры геологии.

ПОСТАНОВИЛИ : Представити кандидатуру тов.Кухтикова Михаила Михеевича в ВАК МВО СССР с ходатайством об утверждении его в ученом звании доцента кафедры геологии.

(Протокол счетной комиссии прилагается)

**ПРЕДСЕДАТЕЛЬ СОВЕТА
ПРОРЕКТОР ПО НАУЧНОЙ И УЧЕБНОЙ РАБОТЕ
ТАДЖИКСКОГО ГОСУНИВЕРСИТЕТА**

ДОЦЕНТ

СЕКРЕТАРЬ СОВЕТА

К. ГАВРИЛКИН

Н. ТОЛКОВА

П Р О Т О К О Л

ЗАСЕДАНИЯ СЧЕТНОЙ КОМИССИИ, ИЗВАННОЙ СОВЕТОМ
ТАДЖИКСКОГО ВОСУНИВЕРСИТЕТА

от 2 ноября 1951 г.

г. Сталинабад

Присутствовали: т.т. доцент Г.С. Арзуманов - председатель
доцент Хайтун Д.Б. - член комиссии
профессор Раевский А.С. - секретарь

С Л У Ш А Л И: Результаты голосования членов Совета универси-
тета в отношении присвоения Арзуманову Степану
Джаватовичу ученой степени кандидата филологи-
ческих наук на основании защиты диссертации
" Учебник таджикского языка для взрослых
/курс вуза"/

В голосовании приняло участие 15 членов, при-
сутствующих на заседании Совета из 18 членов
Совета, утвержденных Министерством Высшего Об-
разования СССР / ВАК /.

Взято бюллетеней - 15
Принято действительными - 15

Результаты голосования:

За присвоение С.Д. Арзуманову ученой степени
кандидата филологических наук - 15 голосов,
против нет.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ СЧЕТНОЙ КОМИССИИ

ДОЦЕНТ

Г. АРЗУМАНОВ

ЧЛЕН КОМИССИИ -

доцент

Д. ХАЙТУН

СЕКРЕТАРЬ КОМИССИИ -

профессор

А. РАЕВСКИЙ

Аз замони таъсиси факултети таъриху филология бо фарогирии шуъбаи забонҳои Шарқ солҳои зиёде сипарӣ шуданд. Дар ин муддат бо заҳмату талошҳои фарзонафарзандони ин ошени суҳаншиносон чандин насли ҷавон рӯйи кор омада, соҳиби дараҷаву унвонҳои илмӣ гардиданд. Баъди солҳои 70-уми асри ХХ ва замоне, ки шуъбаи забонҳои Шарқ аз факултети филология ҷудо шуда соҳибҳуқуқ гардид, зарурати аз нав таъсис додани шуро дар пояи факултети филологияи Университети давлатии Тоҷикистон ба номи В.И. Ленин ба миён омад. Хушбахтона, чунин имкониятро факултети филология дошт. Ҳамин буд, ки аз ҳисоби олимону донишмандони ин боргоҳи илму маърифат бори нахуст шурои равияи илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 10.01.03 – адабиёти халқҳои ИҶШС ва ихтисоси 10.02.02. – забонҳои халқҳои ИҶШС дар ҳайати 14 нафар таъсис дода шуд.

Мо, устодону кормандони имрӯзаи факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (собик Университети давлатии Тоҷикистон ба номи В.И. Ленин) идомаи қору пайкори гузаштагони нақуномамонро қарзи шогирдиву фарзандии хеш доништа, рӯйхати ҳайати ин шуроро пешкаши хонандаи закиву нуктасанҷу суҳанфаҳм қарор додем. Ба чӣ далел? Ба хотири пос доштани арзишҳои миллӣ, шод кардани руҳи устодони гузашта, қадр намудани

заҳмату хидматҳояшон дар рушди илмҳои филология
ва ҳам ба хоҳири идомаи ҷаҳду талошҳояшон баҳри
расидан ба ин рӯзи саодати миллат.

Ҳоча Ҳофиз дар ин маврид фармудааст:

*Дар-ин равоқи забарҷад навиштаанд ба зар,
Ки ҷуз нақӯии аҳли карам нахоҳад монд.*

№ 1288 30.04.78 П Р И К А З

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ ВЫСШЕЙ АТТЕСТАЦИОННОЙ КОМИССИИ
ПРИ СОВЕТЕ МИНИСТРОВ СССР

№ 119-6

г. Москва

27 марта 1978 г.

Об утверждении состава специализированного совета по защите диссертаций на соискание ученой степени доктора наук при Таджикском государственном университете им. В.И. Ленина

§ 1

Утвердить специализированный совет при Таджикском государственном университете им. В.И. Ленина в следующем составе:

1. Таджиев Дододжан Таджиевич /председатель/ - доктор филологических наук, профессор, зав. кафедрой таджикского языка, Ю.02.02
2. Хели-Заде Расул Кабдарович /зам. председателя/ - доктор филологических наук, старший научный сотрудник, зав. сектором классической литературы Института языка и литературы АН Таджикской ССР, Ю.01.03
3. Капранов Владимир Александрович /зам. председателя/ - доктор филологических наук, старший научный сотрудник, зав. отделом лексикологии и лексикографии Института языка и литературы АН Таджикской ССР Ю.02.02
4. Хусейн-Заде Шариф Хусейнович /представитель партийной организации/ - кандидат филологических наук, профессор, Ю.01.03
5. Табаров Сахиб Нухратович /представитель профсоюзной организации/ - кандидат филологических наук, цент. член-корреспондент АН Таджикской ССР, Ю.01.03
6. Кромов Альберт Леонидович /учений секретарь/ - доктор филологических наук, профессор, Ю.02.02

7. Амонов Рахлаб Амонович - доктор филологических наук, профессор, член-корреспондент АН Таджикской ССР, 10.01.03
8. Азрори Вахид Ширапурович - доктор филологических наук, профессор, 10.01.03
9. Демидчик Лариса Николаевна - доктор филологических наук, старший научный сотрудник, 10.01.03
10. Исмаилов Мухаммади Сайфуллаевич - доктор филологических наук, профессор, 10.02.02
11. Мирзо-Заде Халик Мирзоевич - доктор филологических наук, профессор, 10.01.03
12. Низамкулиев Бободжан Низамович - доктор филологических наук, профессор, академик АН Таджикской ССР, 10.02.02
13. Рустамов Шарифиддин - доктор филологических наук, старший научный сотрудник, 10.02.02
14. Шукуров Мухаммад Шарифович - доктор филологических наук, старший научный сотрудник, 10.01.03

§ 3

Утвердить перечень специальностей, по которым специализированному совету Д. 065.01.01 разрешено принимать к защите диссертации и ходатайствовать о присуждении ученой степени доктора наук:

по филологическим наукам

10.01.03 - литература народов СССР

10.02.02 - языки народов СССР.

на срок 3 года.

Основание: решение президиума ВАК СССР от 10 марта 1978 г., протокол № 8

В.Г.Кириллов-Угрюмов

Разослать:

ВАК СССР

- 2 экз.

Таджикискому госуниверситету
им. В. И. Ленина
734721, Душанбе-16,
пр. Ленина, 17/

- 1 экз.

Министерству народного образо-
вания Таджикской ССР
Душанбе, 42, ул. Кушбишева, 7/

- 1 экз.

Дастовардҳои факултет дар панҷ соли охир баёнгари он аст, ки устодони факултет бо ҳисси баланди масъулиятшиносӣ қору фаъолият намуда, дар ҳамаи бахшҳо ба комёбиҳои назаррас соҳиб шудаанд. Сол то сол сатҳи азҳудкунии барномаҳои таълимӣ аз ҷониби донишҷӯёни факултет боло рафта, иштироки онҳо дар дарсҳо, маҳфили озмунҳо хеле хуб шудааст. Дар солҳои 2018-2022 аз ҷумлаи устодону аспирантони факултет 13 нафар рисолаи докторӣ ва 21 нафар рисолаи номзадӣ дифоъ намуданд. Дар панҷ соли охир (солҳои 2018-2022) фаъолияти илмӣ ва дастовардҳои устодони факултет дар соҳаи илм ҷунинанд: 2421 номгӯй асарҳои илмӣ, таълимиву

методӣ ва илмию оммавӣ ба таъбъ расонида шудаанд, ки аз ин миқдор 2091-тоаш мақола, 43-тоаш монография, 90 китоб ва китоби дарсӣ, 109-тоаш воситаи таълимӣ, 88-тоаш дастури методӣ мебошанд.

Равобити байналмилалии факултет низ бар асоси ҳамкориҳои таълимӣ, илмӣ-тадқиқотӣ ва омӯзишии донишгоҳ бо муассисаҳои илмиву таълимии хориҷӣ хеле хуб ба роҳ монда шудааст. Аз давраи барқарор шудани сулҳу ваҳдати миллӣ дар кишвари азизамон то кунун гурӯҳи калони шаҳрвандони хориҷӣ аз кишварҳои Эрон, Афғонистон, Покистон, Чин, Канада, Туркия, Олмон, Амрико, Куриё ба ҳайси забонамӯз, магистрант, аспирант ва унвонҷӯ дар маркази омӯзиши забонҳо ва кафедраҳо ба таҳсил фаро гирифта шуданд. Донишмандони хориҷӣ барои ширкат дар конференсияҳои байналмилалӣ ба факултет ташриф оварданд. Устодони факултет дар конференсия ва семинарҳои байналмилалӣ фаъолона ширкат намуда, дар ҳамоишҳои бузурги илмие, ки дар кишварҳои Россия, Чин, Эрон, Афғонистон, Ҳиндустон, Покистон, Ўзбекистон ва дигар кишварҳо баргузор гардидаанд, суҳанронӣ кардаанд.

Дар таълифи ин рисола аз китобҳои «Министерство народного образования Таджикской ССР. Таджикский государственный университет имени В.И. Ленина. Приказ об укомплектовании штатов профессорско-преподавательского состава и

учебно-вспомогательного персонала Таджикского государственного университета имени В.И. Ленина» (1966, 1975, 1977), «Министерство народного образования Таджикской ССР. Таджикский государственный университет имени В.И. Ленина. Список профессорско-преподавательского состава по состоянию на 1968, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974 гг.», «Министерство высшего и среднего специального образования Таджикской ССР. Таджикский государственный университет имени В.И. Ленина. Приказ «Об утверждении нагрузок профессорско-преподавательского состава на 1978, 1979, 1980, 1981, 1982, 1983, 1984, 1985, 1986 гг.», «Таджикский государственный университет – детище великого Октября» (1967), «WWW.Wikipedia.org», «Олимони Донишгоҳ (Маълумоти мухтасари библиографӣ) (1998)», «Мактаби оӣ»-и Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон, қисми аввал (соли 2007) ва қисми дуюм (соли 2009), «Энсиклопедияи олимони Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистон» (2008), «Шасти камолот» (2009), «Ошӯни суҳаншиносон» (2016), «Ганҷинаи мулки суҳан» (2018), «Саҳми Пешвои миллат Эмомалӣ Раҳмон дар рушди илмҳои филологӣ» (2020), «Фаъолият ва дастовардҳои кафедраи таърихи адабиёти тоҷики Донишгоҳи миллии Тоҷикистон дар замони Истиқлол» (2021), «Эмомалӣ Раҳмон ва арзишҳои миллию

умумибашарӣ» (2022), фонди Бойғонии марказии давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Асос: Бойғонии марказии давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, X. 1461, р, 5, п. 2, в, 18», «Википедия» (Свободная энциклопедия) ва дигар маохиз истифода шуд.

Муаллиф ба ҳамаи устодону кормандони факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, аз ҷумла шахсоне, ки барои дастрас намудани асноду ҳуҷҷатҳои лозим саҳм гузоштаанд, арзи сипос мекунад. Ба қавли шоир Ҳабибулло Файзулло:

*Баъди мо мерос дар рӯйи қаҳон,
Одаливу қадрдониҳои мост.*

БАХШИ ДУЮМ. ҚАДРШИНОСИИ УСТОДОНУ КОРМАНДОН ДАР ДАВРОНИ ИСТИҚЛОЛ

Мукофотҳои олии

Мукофотҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон - шакли олии хавасмандгардонии шахрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон, шахрвандони хоричӣ, шахсони бешахрванд ва эътирофи хидматхояшон дар назди Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

Орденҳо

1.1. Ордени Дӯстӣ

1. Табаров Соҳиб Шухратиевич - соли 1999;
2. Кӯчаров Аламхон – соли 2001;
3. Равшан Раҳмонӣ – соли 2008;
4. Зайниддинов Мухтадо – соли 2009;
5. Имомзода Муҳаммадҷусуф Сайдалӣ – соли 2011.

1.2. Ордени Шараф

1. Раҳмонзода Абдучаббори Азиз – соли 2006;
2. Мақсудов Бадриддин – соли 2013.
3. Амиркулов Субҳон – соли 2014

2. Медалҳо

2.1. Медали Хизмати шоиста

1. Хоҷаев Давлатбек – соли 1998;

-
2. Кабиров Шаҳбозбек – соли 1999;
 3. Бобомуродов Миршакар – соли 2002;
 4. Абдурахмонова Мастура – соли 2014;
 5. Низомӣ Муҳриддин Зайниддин – соли 2020.

3. Унвонҳои ифтихорӣ

3.1. Шоирони халқии Тоҷикистон

Нависандаи халқии Тоҷикистон ва Шоирони халқии Тоҷикистон унвони фахрии Ҷумҳурии Тоҷикистон аст, ки бо он нависандагон ва шоирон барои хидматҳои махсус дар рушди адабиёти тоҷик ва адабиёти дигар миллатҳо, офаридани асарҳои барҷастаи пурмазмунӣ бадеии сазовори эътирофи умумгардида, ки чун қоида мукофоти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистонро дорад, қадрдонӣ мешаванд.

Унвони фахрии Шоирони (нависандаи) халқии Тоҷикистон аз 25-уми октябри соли 1961 таъсис ёфтааст.

1. Ваҳҳобзода Рустам – соли 2020.

3.2. Арбоби илм ва техникаи Тоҷикистон

1. Қосимова Мукаррама – соли 1996;
2. Шарифов Худой – соли 1997;
3. Тоиров Урватулло – соли 2022.

3.3. Корманди шоистаи Тоҷикистон

1. Мачидов Ҳомид – соли 1997;
2. Норматов Мадиброҳим – соли 1998;

3. Маҳмадаминов Абдулхай Саидович – соли 1999;
4. Талбакова Ҳуснигул – соли 2001;
5. Амиркулов Субҳон – соли 2005;
6. Кӯчаров Аламхон – соли 2008;
7. Зайниддинзода Муртазо – соли 2022.

4. Ифтихорномаҳо

4.1. Ифтихорномаи Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. Сирочиддини Эмомалӣ – соли 2020;
2. Қосимзода Солеҳ Салим – соли 2020;
3. Ғаффорзода Шоҳруҳ Ҳабибулло – соли 2020.

5. Медалҳои ҷашнӣ

5.1. Медали 20 - солагии Истиқлоли Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. Раҳмонзода Абдучаббори Азиз – соли 2011;
2. Хоҷаев Давлатбек – соли 2011.

5.2. Медали «Нишони фахрӣ»

1. Тоиров Урватулло – соли 2002.

6. Мукофотҳои соҳавӣ

6.1. Аълочии маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон

Аълочии маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон»-нишони сарисинагӣ, ки бо он кормандони беҳтарини муассисаву корхонаҳои маорифи Вазорати маориф ва

илми Ҷумҳурии Тоҷикистон ва иттифоқи касабаи кормандони соҳаи маориф, мактабҳои олии ва таҳсилоти миёнаи умумӣ, муассисаҳои оливу илмӣ кадр карда мешаванд. Кормандони беҳтарини соҳаҳои дигар, ки дар қори маорифи халқ хидмати шоиста кардаанд, бо тавсияи вазоратҳо ва муассисаҳои дахлдор низ бо ин нишон сарфароз карда мешаванд.

Соли 1944 бо номи «Аълоҷии маорифи халқи Тоҷикистон» таъсис ёфт. Баъд «Аълоҷии маорифи Тоҷикистон» ном гирифт.

Соли 2009 нишони «Аълоҷии ифтихории маорифи Тоҷикистон» таъсис дода шуд, ки бо он шахсоне, ки дар рушди соҳаи маориф хидматҳои арзанда кардаанд, кадр карда мешаванд.

Умуман «Аълоҷии маорифи халқи Тоҷикистон» номи мукофот ва нишонҳои сарисинагии соҳавии ИҶШС буд (1936-1991). Ба пешқадамони соҳаи нишони сарисинагӣ ва шаҳодатнома супурда, дар дафтарчаи қориаш қайд мешуд. Ин анъана алҳол дар Тоҷикистон роиҷ аст. Қариб ҳамаи вазорату кумитаҳои соҳавӣ нишони сарисинагии худро доранд.

1. Кӯчаров Аламхон – соли 1995;
2. Мачидов Ҳомид – соли 1995;
3. Норматов Мадиброҳим – соли 1997;
4. Мисбоҳиддини Нарзиқул – соли 1997;
5. Маҳмадаминов Абдулхай – соли 1998;

6. Сабзаев Саидкул – соли 1998;
7. Бобомуродов Миршакар – соли 2001;
8. Тоиров Урватулло – соли 2002;
9. Шарифов Худой – соли 2007;
10. Саломов Махмаддод – соли 2007;
11. Равшан Раҳмонӣ – соли 2008;
12. Имомзода Муҳаммадҷусуф – соли 2009;
13. Амиркулов Субҳон – соли 2009;
14. Зайниддинов Муртазо – соли 2009;
15. Раҳимова Шаҳринисо – соли 2009;
16. Сирочиддини Эмомалӣ – соли 2010;
17. Солеҳов Мирзо – соли 2010;
18. Абдурахмонова Мастура – соли 2011;
19. Абдулазизов Ваҳобҷон – соли 2011;
20. Низомов Муҳриддин – соли 2012;
21. Ҳайдаров Фаҳриддин – соли 2012;
22. Исрофилниё Шарифмурод – соли 2013;
23. Қаландаров Наврӯз – соли 2013;
24. Қосимов Солеҳ Салимович – соли 2013;
25. Саъдии Қосимӣ – соли 2013;
26. Гулназарзода Жило – соли 2015;
27. Ҳафиззода Дӯстмурод – соли 2015;
28. Ёрова Зубунисо – соли 2016;
29. Қурбонов Содик – соли 2016;
30. Ҳомидов Дилмурод – соли 2016;
31. Ҳафиз Раҳмон – соли 2016;
32. Шарифова Фарангис – соли 2016;

-
33. Зоғакова Гурдофарид – соли 2018;
 34. Турахасанов Абдуқодир – соли 2019
 35. Муҳаммадизода Қарор – соли 2023;
 36. Муслимзода Ҳайдар – соли 2023.

6.2. Аълочии матбуоти Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. Зайниддинов Мухтадо – соли 1998;
2. Сабзаев Саидкул – соли 2001;
3. Мирзоёров Фирдавс – соли 2010;
4. Ҳафиз Раҳмон – соли 2011;
5. Муҳаммадизода Қарор – соли 2013;
6. Имомзода Муҳаммадҷусуф Сайдалӣ – соли 2016
7. Мисбоҳиддини Нарзикул – соли 2016;
8. Сирочиддини Эмомалӣ – соли 2016.

6.3. Аълочии фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. Сабзаев Саидкул – соли 1998;
2. Равшан Раҳмонӣ – соли 2008;
3. Зайниддинов Мухтадо – соли 2010
4. Ҳафиз Раҳмон – соли 2011;
5. Саъдии Қосимӣ – соли 2012.

6. 4. Аълочии телевизион ва радио

1. Ҳафиз Раҳмон – соли 2013;

6.5. Ифтихорнома (маориф, фарҳанг, Кумитаҳои телевизион ва радио, ҷавонон, занон ва Донишгоҳ)

6.5.1. Ифтихорномаи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. Мисбоҳиддини Нарзиқул – соли 2007;
2. Низомов Муҳриддин – соли 2009;
3. Ҳафиз Раҳмон – соли 2009;
4. Гулназарзода Жило – соли 2012;
5. Каримов Нарзулло – соли 2014
6. Исрофилниё Шарифмурод – соли 2013;
7. Муслимов Маъбуд – соли 2014;
8. Солеҳов Мирзо – соли 2014;
9. Мавлонзода Шухрат – соли 2016;
10. Камолова Гадобегим – соли 2018;
11. Ҳайдаров Муҳаммадёр – соли 2019;
12. Муслимзода Ҳайдар – соли 2022.

6.5.2. Ифтихорномаи Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. Каримов Нарзулло – соли 2015.

6.5.3. Ифтихорномаи Кумитаи телевизион ва радиои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. Нозимова Гулрухсор – соли 2006

6.5.4. Ифтихорномаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон

1. Каримов Нарзулло – соли соли 2008;
2. Гулназарова Жило – соли 2010;
3. Қаландаров Наврӯз – соли 2011;
4. Камолов Хуршед –соли 2011
5. Зоғакова Гурдофарид – соли 2016;
6. Ҳикматова Дилафрӯз – соли 2016;
7. Алиева Дилафрӯз – соли 2016.

7. Мукофотҳои давлатҳои бурунмарзӣ

1. Раҳмонзода Абдучаббори Азиз – «Ифтихорнома»-и Кумитаи иҷроияи кишварҳои аъзои ИДМ, соли 2012.

2. Раҳмонзода Абдучаббори Азиз – Дипломи Агентии Федералии ҳамкориҳо бо кишварҳои ИДМ-и Федератсияи Россия, соли 2014;

3. Мирбобоев Азиз – Ҷоизаи Мавлавии Бунёди байналмилалӣ забони форсӣ-тоҷикӣ, соли 1997.

6. Равшан Раҳмонӣ – соли 2003 барои китоби “Таърихи гирдоварӣ, нашр ва пажӯҳиши афсонаҳои мардуми форсизабон”, аз кишвари Эрон, Ҷоизаи байналмилалӣ “Пажӯҳиши сол”-ро дарёфт намудааст.

7. Равшан Раҳмонӣ – соли 2008 дар дувоздахумин чашнвораи байналмилалӣ қиссагӯӣ дар шаҳри Исфаҳон суханронӣ намуда, сазовори «Медали тилло» гардидааст.

8. Шарифов Худой – соли 2016, Ҷоизаи “Беҳтарин китоби сол”-и ба номи Саъдӣ дар Ҷумҳурии Исломии Эрон.

9. Шарифов Худой – соли 2016, Ҷоизаи фарҳангӣ ва ҳунарии Фирдавсӣ (ҶИЭ).

**БАХШИ СЕЮМ. ДАСТОВАРДҲОИ
ФАКУЛТЕТИ ФИЛОЛОГИЯ ДАР ЗАМОНИ
ИСТИҚЛОЛ**

**1. Ҷоизаи давлатии Тоҷикистон ба номи
Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ**

Ҷоизаи давлатии Тоҷикистон ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ ҷоизаи олии ҷумҳуриявист, ки шаҳрвандон ба ин ҷоиза барои комёбиҳои намоён дар соҳаҳои адабиёт, ҳунар ва меъморӣ қадр карда мешаванд. Ҷоиза бо Қарори собиқ КМ ҲК Тоҷикистон ва Шурои Вазирони ҶШС Тоҷикистон аз 2-юми январи соли 1963 таъсис ёфта, иттиҳодияҳои нависандагон, рассомон, оҳангсозон ва меъморони ҷумҳурӣ беҳтарин асарҳоро пешниҳод месозанд ва баъди баррасии ҳамачониба кумитаи тадорукот ғолибонро эълон менамояд.

Асарҳои ба мукофот пешниҳодшударо кумитаи тадорукот муҳокима карда қарор мебарорад. Қарори кумитаи тадорукот дар бораи додани мукофот дар арафаи ҷашни Истиқлоли давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби Сарвари давлат тақдим гардида, сипас тариқи ВАО пахш ва расонаӣ мешавад. Шахсоне, ки сазовори ҷоиза гаштаанд, соҳиби дипломи махсус, нишони сарисинагии «Барандаи

мукофоти Рӯдакӣ» ва маблағи муайяни пулӣ мегарданд.

1. Табаров Соҳиб Шӯҳратиевич – соли 2010. 24.12.2001 Доктор ва профессори фахрии ДМТ.

2. Ҷоизаи давлатии Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино

Ҷоизаи давлатии Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино – ҷоизаи олии ҷумҳуриявӣ дар соҳаи илму техника аст ҷоизаи давлатии Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино 1-уми марти соли 1967 бо Қарори Совети Вазирони ҶШС Тоҷикистон таъсис ёфта аст.

Ҷоизаи давлатии ба номи Абӯалӣ ибни Сино барои комёбиҳои намоёни илмӣ, барои асарҳое, ки ба ихтироҷу истифодаи ғоидабахштарини материалҳо, мошинҳо ва механизмҳо бахшида шудаанд, технологияи наву самарабахш, ҷори намудани таҷрибаи пешқадами истехсолӣ-техникӣ, ки дар хоҷаги халқ аҳмият дорад, бдарои иншооти техникий оригиналӣ, муваффақиятҳои барҷаста дар истехсолот дода мешавад. Ба шахсони сазовори ҷоиза гардида диплом, нишони ғахрӣ ва маблағи муайяни пулӣ супурда мешавад.

3. Ҷоизаи Иттифоқи журналистони Тоҷикистон ба номи Абулқосим Лоҳутӣ

Ҷоизаи Иттифоқи журналистони Тоҷикистон ба номи Абулқосим Лоҳутӣ дар Анҷумани панҷуми Иттифоқи журналистони Тоҷикистон бо қарори Котиботи Правленияи Иттифоқи журналистони Тоҷикистон аз 20-уми августи соли 1977 таъсис дода шудааст.

Ҳадафи таъсиси Ҷоизаи Иттифоқи журналистони Тоҷикистон ба номи Абулқосим Лоҳутӣ рушди журналистикаи тоҷик ва баланд бардоштани маҳорати публицистӣ ва касбии рӯзноманигорони кишвар мебошад.

Ҷоизаи Иттифоқи журналистони Тоҷикистон ба номи Абулқосим Лоҳутӣ ба рӯзноманигороне дода мешавад, ки узви Иттифоқи журналистони Тоҷикистон мебошанд.

Инчунин ҷоизаи мазкур ба муаллифоне тақдим мегардад, ки силсилаи очерку мақолаҳои беҳтарини публицистӣ, барномаҳои баландмазмунӣ телевизионӣ ва гуфторҳои радиои таҳия менамоянд.

Ба барандагони Ҷоизаи Иттифоқи журналистони Тоҷикистон ба номи Абулқосим Лоҳутӣ диплом, нишони сарисинагӣ ва мукофоти пулӣ дода мешавад.

1. Ҳафиз Раҳмон – соли 2018;
2. Зайниддинзода Муртазо – соли 2023.

4. Ҷоизаи адабии ба номи Садриддин Айнӣ

Ҷоизаи адабии ба номи Садриддин Айнӣ соли 1988 (дар бахши наср, тарҷума ва таҳқиқи наср) таъсис дода шудааст ва ҳар ду сол барои асарҳои насрӣ ва таҳқиқотӣ дода мешавад.

1. Шарифов Худой – соли 1995;
2. Кӯчаров Аламхон – соли 2013;
3. Зайниддинзода Муртазо – соли 2021.

5. Ҷоизаи адабии ба номи Мирзо Турсунзода

Ҷоизаи адабии ба номи Мирзо Турсунзода соли 1989 (дар бахши назм, тарҷума ва таҳқиқи назм) созон дода шудааст ва ҳар ду сол барои асарҳои назмииву насрӣ ва таҳқиқотӣ дода мешавад.

1. Зайниддинзода Муртазо – соли 2022;
2. Мисбоҳиддини Нарзикул – соли 2023.

6. Ҷоизаи ба номи Исмоили Сомонӣ

Ҷоизаи ба номи Исмоили Сомонӣ барои олимони ҷавоне, ки дар соҳаи илм ва техника корҳои намоён анҷом додаанд, бо фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон № 967, аз 20-уми март соли 1998 ба ифтихори пешвои нахустдавлати тоҷикон Исмоили Сомонӣ таъсис ёфтааст.

Ҷоизаи Исмоили Сомонӣ барои таҳқиқоти илмие, ки ба инкишофи илмҳои бунёдӣ, гуманитарӣ, техникӣ, табиатшиносӣ ва тиб мусоидат менамоянд, дода мешавад. Мақсад аз таъсиси Ҷоизаи Исмоили Сомонӣ дарёфти истеъдодҳои нав, инкишофи имкониятҳои илмии ҷумҳурӣ, оммавигардонӣ ва муаррифии беҳтарин корҳои илмии баанҷомрасида мебошад. Ҷамасола дар арафаи ҷашни Истиқлоли давлатӣ ба миқдори 6 Ҷоизаи Исмоили Сомонӣ, ҳар кадом ба маблағи 500-каратии маоши ҳадди ақал аз тарафи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба олимони ҷавон супорида мешуд. Аз 3-юми августи 1998, № 301 ҷиҳати танзими фаъолият Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба тасдиқ намудани Низомнома дар бораи Ҷоизаи ба номи Исмоили Сомонӣ барои олимони ҷавоне, ки дар соҳаи илм ва техника корҳои намоён анҷом додаанд» ба имзо расид. Мутобиқи Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 7-уми июни 2006, № 1768 "Дар бораи ворид намудани тағйирот ба Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 20-уми март 1998, № 967 «Дар бораи таъсис ёфтани Ҷоизаи ба номи Исмоили Сомонӣ барои олимони ҷавоне, ки дар соҳаи илм ва техника корҳои намоён анҷом додаанд» ҳар кадом ба маблағи баробар ба 2000 (ду ҳазор) доллари ИМА муайян гардидааст. Дар баробари ин Фармон Қарори

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 1-уми августи соли 2006, № 371 "Дар бораи ворид намудани тағйирот ба Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 3-юми августи 1998, № 301 «Оид ба тасдиқ намудани Низомнома дар бораи Ҷоизаи ба номи Исмоили Сомонӣ барои олимони ҷавоне, ки дар соҳаи илм ва техника корҳои намоён анҷом додаанд» ба имзо расид.

Ҷоизаи Исмоили Сомонӣ аз ҷониби Кумитаи ҷавонон, варзиш ва сайёҳии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамасола тариқи озмун ва эълон дар ВАО ташкил карда мешавад. Барои таъмини шаффофият дар қори озмуни ҷоизасупорӣ, ҳамасола комиссия дар ҳаёти масъулони Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва олимони варзида, намояндагони масъули Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсис дода мешавад. Дар баробари дарёфти Ҷоизаи Исмоили Сомонӣ ҷоизадор имкон дорад, ки эҷодиёташро дар шакли китоб ва ё дастурҳои илмӣ-методӣ ҷоп кунад ва онро дар амал татбиқ намояд.

1. Мисбоҳиддини Нарзиқул – соли 1999;
2. Саломов Муҳаммаддовуд – соли 2001;
3. Ҳайдаров Фаҳриддин – соли 2004;
4. Сирочиддини Эмомалӣ – соли 2007;
5. Наботӣ Рустам – соли 2018.

7. Стипендия

Дар баробари дигар шаклҳову навъҳои дастгирии наврасону ҷавонон яке аз роҳҳои ҳавасмандгардонӣ ва дастгирии иҷтимоии ҷавонон таъсиси «Стипендия» барои хонандагони мактабҳои ҳамагонӣ ва донишҷӯёни мактабҳои олии мебошад.

Оғози таърихи таъсиси Стипендия дар собиқ кишварҳои Иттиҳоди шуравӣ ба солҳои 30-юми асри XX рост меояд, ки бо Қарори Шурои комиссирати халқии ИЧШС ва Кумитаи марказии иҷроияи Шурои комиссирати халқии ИЧШС аз 16-уми сентябри соли 1930 (С. 3. СССР, 1931, №26, ст. 206) таъсис дода шудааст. Баъдтар дар ҳамин замина барои кадршиносии қору пайкори шахсиятҳои алоҳидаи давлатию сиёсӣ стипендияҳои номӣ, аз қабили:

- Стипендияи Ленинӣ (соли 1960 бахшида ба 90-солагии рӯзи таваллуди В. И. Ленин бо Қарори Шурои Вазирони ИЧШС аз 31-уми марти соли 1960, №371 ва Вазорати мактабҳои олии СССР аз 3-юми майи соли 1960, №255);

- Стипендияи Сталинӣ (Соли 1939 якҷоя бо Мукофоти Сталинӣ бахшида ба 60-солагии солгарди Сталин) амал мекард. Инчунин то пош хурдани Иттифоқи шуравӣ лар ҷумҳуриҳои собиқ иттифок барои таълимгирандагону кормандони касбу қори гуногун ва кормандони соҳаи илм стипендияҳои Карл Маркс, Ф. И. Дзержинский, А. А. Жданов, М. И.

Калинин, С. М. Кирова, В. В. Куйбышев, В. М. Молотов ва С. Орджоникидзе амал мекард.

Бо ба даст омадани Истиқлоли давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва аз рӯзҳои аввали ба ҷаъолияти давлатӣ шурӯъ намудани Пешвои муаззами миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон барои дастгирии наврасону ҷавонони соҳибистеъдод чандин навъҳои стипендия таъсис дода шудааст.

Дастгириву ғамхорӣ дар ҳаққи насли наврасу ҷавон яке аз самтҳои муҳимми сиёсати давлат ба шумор меравад. Ҳамин аст, ки барои дониш андӯхтану соҳибкасб гардидани қишри ояндадори ҷомеа кулли имкониятҳои мусоид фароҳам оварда шуда, баробари дигар соҳаҳо ба соҳаи ҷавонон низ таваҷҷуҳи махсус зоҳир мегардад.

Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон вобаста ба рушди малакаи зеҳнии ҷавонон ва нақши онҳо дар ҳаёти давлату миллат дар ҳар мулоқоти хеш ибрози назар менамоянд, ки ин асоси мантиқӣ дорад. Зеро ҷавонон дар оянда метавонанд муҳофизони арзишу дастовардҳои миллат бошанд ва номи неки миллати тоҷикро дар арсаи байналмилалӣ боз ҳам баланд бардоранд.

Хурсандиовараш ин аст, ки роҳбарияти олии мамлакат дар муаррифии давлат дар сатҳи ҷаҳонӣ саҳми ҷавонро хеле баланд қадр мекунад.

Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар ин маврид зикр чунин ибрози назар кардаанд: “Мо ифтихор мекунем, ки имрӯз ҷавонони мо дар дигаргунсозиҳои ҷомеаи навин ҷаҳолона иштирок карда, дар муаррифии давлати тоҷикон ва баланд бардоштани парчами Тоҷикистон дар арсаи ҷаҳонӣ нақши шоиста доранд. Шумо, ҷавонони азиз, бояд хуб дарк намоед, ки ояндаи Тоҷикистони соҳибистиклол дар дасти шумост. Ҷавонон дар ҳама давраи замони неруи пешбарандаи ҷомеа ба ҳисоб мераванд. Бинобар ин, ҳамаи кишварҳои пешрафтаи сайёра барномаҳои миллии хешро бо таъҷиб ба ин неруи созанда тарҳрезӣ намуда, ҷавонро дар меҳвари сиёсати давлатии худ ҷой меҷаҳанд”.

Стипендия дар Донишгоҳи миллии Тоҷикистон дар асоси “Низомнома дар бораи тартиби таъйин ва пардохти стипендияи донишҷӯёни мактабҳои таҳсилоти миёна ва олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ба андозаи 60 фоизи шумораи умумии донишҷӯён муқаррар карда шуда, ин таносуб ба донишҷӯёне рост меояд, ки аз ҳисоби буҷети давлат дар шуъбаҳои рӯзона таҳсил мекунанд.

Дар донишгоҳ ду шакли стипендия мавҷуд аст: стипендияҳои муқаррарӣ ва стипендияҳои номӣ.

Стипендияи муқаррарӣ дар як сол ду маротиба баъд аз натиҷаи сессияи санҷишию имтиҳонӣ ба донишҷӯёни шӯбаҳои рӯзонаи гурӯҳҳои бучавӣ дода мешавад. Вобаста ба дараҷаи азхудкунии донишҷӯ андозаи стипендияи муқаррарӣ дар донишгоҳ ба таври зайл ба нақша гирифта мешавад:

- ба донишҷӯёне, ки сессияи имтиҳониро бо баҳои «аъло» ҷамъбаст намудаанд - 447 сомонӣ дар як моҳ;

- ба донишҷӯёне, ки сессияи имтиҳониро бо баҳои «хуб» ва «аъло» ҷамъбаст намудаанд - 336 сомонӣ дар як моҳ;

- ба донишҷӯёне, ки сессияи имтиҳониро бо баҳои «аъло», «хуб» ва «қаноатбахш» ҷамъбаст намудаанд, дар мавриде ки микдори баҳои «қаноатбахш» -и онҳо аз 25 фоиз зиёд набошад - 120 сомонӣ дар як моҳ.

Стипендияҳои номӣ дар Донишгоҳ дар асоси «Низомномаи стипендияҳои номии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон» таъйин карда мешавад. Донишҷӯёни факултетҳои филологии Донишгоҳ имконияти гирифтани стипендияҳои мазкурро доранд, номгӯй ва теъдоди стипендияҳои номӣ ба таври зайл мебошад:

- стипендияи ба номи Абулқосим Лоҳутӣ (ба ду нафар);

- стипендияи ба номи Садриддин Айнӣ (ба як нафар);

- стипендияи ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ (ба як нафар);

- стипендияи ба номи Мирзо Турсунзода (ба як нафар);

- стипендияи президентӣ (як нафар аз факултети филология тибқи меъёри муқаррарнамудаи раёсати Донишгоҳ);

- стипендияи ба номи Исмоили Сомонӣ (ба як нафар аз факултети филология);

- стипендияи шурои олимон (ба 1 нафар аз факултети филология).

Тибқи Низомнома, стипендияҳои номӣ ба донишҷӯёни фаёлу ташаббускори курсҳои 2-4-и гурӯҳҳои бучавии шакли таҳсили рӯзона, ки танҳо бо баҳои «аъло» таҳсил карда, дар корҳои ҷамъиятӣ, маҳфилҳои илмӣ, конференсияҳои илмӣ-назариявӣ, озмунҳои гуногунсатҳи зехнӣ-фарҳангӣ фаёлона иштирок менамоянд, инчунин дорои ахлоқи ҳамида мебошанд, дода мешавад.

Стипендияи ба номи Абулқосим Лоҳутӣ бахшида ба 100-солагии содрӯзи Абулқосим Лоҳутӣ бо Қарори Комитети Марказии ҲК ҶШС Тоҷикистон ва Совети Вазирони ҶШС Тоҷикистон соли 1958 барои донишҷӯёни факултети филологияи Университети давлатии Тоҷикистон ба номи В.И. Ленин таъсис дода шудааст.

- Ба номи Абулқосим Лоҳутӣ - донишҷӯёни факултети журналистика;
- Ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ ва Садриддин Айнӣ - донишҷӯёни факултети филология;
- Ба номи Мирзо Турсунзода – донишҷӯёни факултети забонҳои Осиё ва Аврупо.

7.1. Стипендияи ба номи Садриддин Айнӣ

Стипендияи ба номи Садриддин Айнӣ тибқи Қарори Совети Вазирони ҶШС Тоҷикистон аз 28-уми августи соли 1968, № 247 бахшида ба 90-солагии рӯзи таваллуди асосгузори адабиёти шуравии тоҷик Садриддин Айнӣ таъсис дода шуда, барои донишҷӯёни факултети филологияи Университети давлатии Тоҷикистон ба номи В.И. Ленин муқаррар карда шудааст.

1. Мирова Хайринисо Рустамовна – донишҷӯи курси 4, соли 2016.

2. Мирова Хайринисо Рустамовна - донишҷӯи курси 5, соли 2017.

Мирова Хайриннисо Рустамовна – 19-уми ноябри соли 1994 дар шаҳри Турсунзода таваллуд шудааст. Соли 2012 Литсейи президенти шаҳри Турсунзодаро хатм кардааст. Соли 2017 шуъбаи рӯзонаи ихтисоси забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи ДМТ-ро хатм кардааст.

Гирандаи стипендияи ба номи Садриддин Айни (солҳои 2016–2017).

7.2. Стипендияи ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ

Стипендияи ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ бахшида ба 1100-солагии зодрузи устод Рӯдакӣ бо Қарори Комитети Марказии ҲК ҶШС Тоҷикистон ва Совети Вазирони ҶШС Тоҷикистон соли 1978 таъсис дода шуда, барои донишҷӯёни факултети филологияи Университети давлатии Тоҷикистон ба номи В.И. Ленин муқаррар карда шудааст.

1. Шарифова Розия - донишҷӯи курси 4, соли 2006;
2. Алимова Умеда - донишҷӯи курси 2,3,4, солҳои 2008, 2009, 2010;
3. Қаюмова Умеда - донишҷӯи курси 2, соли 2008;
4. Меликова Шобегим - донишҷӯи курси 3, соли 2012;
5. Соҳидаи Нурулло - донишҷӯи курси 5, соли 2016;

6. Низомова Нигина - донишҷӯи курси 2, соли 2020.

Шарифова Розия Амоновна – 29-уми майи соли 1984 дар ноҳияи Файзобод таваллуд шудааст. Соли 2002 муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии № 1-и ноҳияи Файзободро хатм кардааст. Соли 2008 шӯъбаи рӯзонаи ихтисоси филолог-тарҷумони факултети филологияи ДМТ-ро ба итмом расонидааст.

Гирандаи стипендияи ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ (2006)

Алимова Умеда Маноновна – 12-уми октябри соли 1987 дар ноҳияи Рӯдакӣ таваллуд шудааст. Соли 2006 муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии № 15-и ноҳияи Рӯдакиро хатм кардааст. Соли 2011 шӯъбаи рӯзонаи ихтисоси забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи ДМТ-ро хатм кардааст.

Гирандаи стипендияи ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ (2008, 2009, 2010).

Қаюмова Умеда Муҳиддиновна – 26-уми сентябри соли 1988 дар шаҳри Конибодом таваллуд шудааст. Соли 2006 муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии № 25-и шаҳри Конибодомро хатм кардааст. Соли 2011 шӯъбаи рӯзонаи ихтисоси лингвистика ва муоширати байни-фарҳангии факултети филологияи ДМТ-ро хатм кардааст.

Гирандаи стипендияи ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ (2008).

Маликшозода Шохбегим Хайрулло – 16-уми марти соли 1991 дар шаҳри Душанбе таваллуд шуда, соли 2009 гимназияи № 1-и ноҳияи Варзоб, соли 2014 шӯъбаи рӯзонаи факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм намудааст.

Гирандаи стипендияи ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ (2012).

Соছিдаи Нурулло – 11-уми феввали соли 1991 дар шаҳри Душанбе таваллуд шудааст. Соли 2009 муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №92-и шаҳри Душанbero хатм кардааст. Соли 2016 шубъаи рӯзонаи ихтисоси забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи ДМТ-ро хатм кардааст.

Гирандаи стипендияи ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ (2016).

Низомова Нигина Чамолиддиновна – 9-уми декабри соли 2000-ум дар шаҳри Ҳисор таваллуд шудааст. Соли 2018 мактаб-интернати ноҳияи Шаҳринавро хатм кардааст. Соли 2022 шубъаи рӯзонаи ихтисоси ҳуҷҷатшиносӣ ва таъмини ҳуҷҷати идораи факултети филологияи ДМТ-ро хатм кардааст.

Гирандаи стипендияи ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ (2020).

7.3. Стипендияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Дар баробари дигар дастгириҳои наврасону ҷавонон яке аз роҳҳои ҳавасмандгардонӣ ва дастгирии иҷтимоии ҷавонон ин таъсиси Стипендияи президентӣ барои хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии касбӣ мебошад.

Бо мақсади фаъолгардони насли ҷавони кишвар ва дастгирии шахсони болаёқат бо назардошти вазъи иқтисоди миллӣ ва тайёр намудани мутахассисон бо Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26-уми феввали соли 1998, № 949 “Стипендияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон” таъсис ёфтааст.

Стипендияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба донишҷӯёни курси дуюм ва курсҳои минбаъдаи муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии касбӣ, ки аз ҳамаи фанҳо баҳои “аъло” доранд ва дар қорҳои илмӣ-таҳқиқотӣ ва ҷамъиятӣ фаъол мебошанд, дода мешавад.

Мутобиқи муқаррароти Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон барои Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ба 19 нафар гирифтани стипендияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозат дода шудааст ва барои факултети филология 1 ҷой муқаррар гардидааст.

1. Алимова Умеда – донишҷӯи курси 4, соли 2011;

2. Дувурова Шабнам Чавлоновна - донишҷӯи курси 4, солҳои 2016-2017;
3. Намозова Рухсона - донишҷӯи курси 2, солҳои 2019; 2020; 2021;
4. Эгамова Судоба - донишҷӯи курси 2, солҳои 2019; 2020; 2021;
5. Назарова Маърифат - донишҷӯи курси 3, соли 2022;
6. Қодирова Хайринисо - донишҷӯи курси 3, соли 2023.

Алимова Умеда Манноновна – 12-уми октябри соли 1987 дар ноҳияи Рӯдакӣ таваллуд шудааст. Соли 2006 муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии № 15-и ноҳияи Рӯдакиро хатм кардааст. Соли 2011 шӯъбаи рӯзонаи ихтисоси забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи ДМТ-ро хатм кардааст.

Гирандаи стипендияи Президенти Тоҷикистон (2011).

Дувурова Шабнам Чавлоновна – муовини директор оид ба корҳои таълим ва тарбияи МТХ гимназияи “Донишвар - 1”.

10-уми июли соли 1994 дар шаҳраки Ғонҷии ноҳияи Ғонҷӣ (ҳозира Деваштич)-и вилояти Суғд дар оилаи зиёӣ ба дунё омадааст. Соли 2012 МТМУ № 17-и ноҳияро бо медали тилло ва номаи камоли сурх хатм намуда, ба тариқи суҳбат донишҷӯи шуъбаи рӯзонаи факултаи филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон шуда, онро соли 2017 бо дипломи аъло хатм намудааст.

Аз соли 2021 ба таълифи рисолаи номзадӣ дар мавзӯи “Эммануил Муллоқандов - тарҷумон ва мунаққид” дар кафедраи забони тоҷикӣ ва ҳуҷҷатнигории Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон машғул аст.

Муаллифи 1 мақолаи илмӣ ва якчанд лоиҳаҳо барои хонандагони муассисаҳои таълимии забони таҳсилашон русӣ ва англисӣ мебошад.

Гирандаи стипендияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (2015, 2016, 2017) .

Намозова Рухшона Олимовна – лаборанти калони кафедраи забони адабии муосири тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

20-уми октябри соли 1999 дар ноҳияи Қубодиёни вилояти Хатлон таваллуд шуда, соли 2017 гимназияи давлатии № 1-и ноҳияи Қубодиён, соли 2021 шуъбаи рӯзонаи факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро аз рӯйи ихтисоси забон ва адабиёти тоҷик бо дипломи аъло хатм намудааст.

Аз соли 2021 то соли 2023 дар зинаи магистратураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон таҳсил намуда, шуъбаи мазкурро низ бо дипломи аъло хатм намуда, рисолаи магистриашро дар мавзӯи “Ҷумлаи мураккаби тобӣ бо пайрави микдору дараҷа дар осори Сотим Улуғзода” дифоъ намудааст.

Гирандаи стипендияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (солҳои 2019; 2020; 2021).

Эгамова Судоба Аскарровна – 11-уми августи соли 1999 дар ноҳияи Ҳисор таваллуд шуда, соли 2017 муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии № 128-и шаҳри Ҳисор, соли 2021 шубъаи рӯзонаи факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро аз рӯйи ихтисоси забон ва адабиёти тоҷик бо дипломи аъло хатм намудааст.

Аз соли 2021 то соли 2023 дар зинаи магистратураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон таҳсил намуда, шубъаи мазкурро низ бо дипломи аъло хатм намуда, рисолаи магистриашро дар мавзӯи ”Луғатҳои таълимӣ ва таҳияи онҳо дар замони Истиқлол” дифоъ намудааст.

Гирандаи стипендияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (солҳои 2019; 2020; 2021).

Назарова Маърифат Абдулҳамидовна – донишҷӯи курси 4-уми шубъаи рӯзонаи факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

Назарова Маърифат 6-уми январи соли 2003 дар ноҳияи Восеи вилояти Хатлон ба дунё омадааст.

Соли 2009 ба мактаб-интернати № 2 барои хонандагони лаёқатманди деҳаи Кадучии ноҳияи Восеъ дохил шуда, онро соли 2020 бо баҳои аъло хатм намудааст.

Дар даврони мактабхонӣ соли 2018 китобчаи нахустини худро бо номи "Чакидаҳои хома" рӯйи чоп овардааст, ки дар он қиссаву афсона ва шеърҳоиаш нашр шудаанд.

Назарова Маърифат донишҷӯи фаъоли факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон буда, дар чандин озмунҳои гуногуни ҷумҳуриявӣ иштирок намуда, сазовори ҷойҳои намоён гаштааст.

Гирандаи стипендияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (2022).

7.4. Стипендияи ба номи Исмоили Сомонӣ

Равшанзода Зарнигор – донишҷӯи курси 4, соли 2016.

Равшанзода Зарнигор – 24-уми майи соли 1994 дар шаҳри Исфара таваллуд шудааст. Соли 2012 литсейи № 1-и ноҳияи Конибодомро хатм кардааст. Соли 2017 шуъбаи рӯзонаи ихтисоси забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи ДМТ-ро хатм кардааст.

Гирандаи стипендияи ба номи Исмоили Сомонӣ (2016).

7.5. Стипендияи шурои олимони Донишгоҳи миллии Тоҷикистон

1. Абдуллоева Фарангис - донишҷӯи курси 4, соли 2006;
2. Ҳабибов Саидрахмон - донишҷӯи курси 3, солҳои 2011, 2012;
3. Меликова Шобегим - донишҷӯи курси 2, соли 2011;
4. Раҷабов Суҳайлӣ - донишҷӯи курси 4, соли 2016;
5. Раҷабов Суҳайлӣ - донишҷӯи курси 5, соли 2017;
6. Ғаффорова Маҳбуба - донишҷӯи курси 2, соли 2020;
7. Низомова Нигина - донишҷӯи курси 3, соли 2021;
8. Суҳробӣ Маҳмадшоҳ - донишҷӯи курси 3, соли 2022;
9. Назарова Маърифат - донишҷӯи курси 4, соли 2023.

Абдуллоева Фарангис Ҳабибуллоевна – 7-уми августи соли 1986 дар шаҳри Душанбе таваллуд шудааст. Соли 2003 муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии № 17-и шаҳри Душанберо хатм кардааст. Соли 2008 шӯъбаи рӯзонаи ихтисоси филолог-тарҷумони факултети филологияи ДМТ-ро ба итмом расонидааст.

Гирандаи стипендияи шурои олимони ДМТ (2006).

Ҳабибов Сайраҳмон Раҳматшоевич – муҳаррири варзидаи идораи барномаҳои таҳлилии “Навид”-и Муассисаи давлатии “Телевизиони Сафина”.

1-уми апрели соли 1990 дар ноҳияи Бохтари вилояти Хатлон таваллуд шуда, соли 2008 МТМУ № 31-и ноҳияи Шохмансури шаҳри Душанбе ва соли 2013 шӯъбаи рӯзонаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм кардааст.

Гирандаи стипендияи шурои олимони ДМТ (2011, 2012).

Маликшозода Шоқбегим Хайрулло – номзади илмҳои филологӣ, дотсенти кафедраи забони тоҷикӣ ва хуччатнигорӣ, муовини сардори раёсати илм ва инноватсияи Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон.

16-уми март соли 1991 дар шаҳри Душанбе таваллуд шуда, соли 2009 гимназияи № 1-и ноҳияи Варзоб, соли 2014 шуъбаи рӯзонаи факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм намудааст.

Гирандаи стипендияи шурои олимони ДМТ (2011).

Раҷабов Сухайлӣ Мирзомаҳмудович – унвонҷӯи кафедраи таърихи адабиёти тоҷики факултети филология, ҳамзамон таҳлилгари чадвали ҳаракати қатораҳои Хадамоти омили раёсати ҚВД «Роҳи оҳани Тоҷикистон».

9-уми августи соли 1994 дар

шаҳри Ваҳдат таваллуд шуда, соли 2012 муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии № 65-и ноҳияи Шохмансури шаҳри Душанбе ва соли 2017 шуъбаи рӯзонаи факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм кардааст.

Гирандаи стипендияи шурои олимони ДМТ (2016, 2017).

Гаффорова Махбуба Субҳоновна – 25-уми декабри соли 2000-ум дар шаҳри Душанбе таваллуд шудааст. Соли 2018 муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии № 29-и шаҳри Душанберо хатм кардааст. Соли 2022 шуъбаи рӯзонаи ихтисоси ҳуҷҷатшиносӣ ва таъмини ҳуҷҷатии идораи факултети филологияи ДМТ-ро ба итмом расонидааст.

Гирандаи стипендияи шурои олимони ДМТ (2020).

Низомова Нигина Чамолитдиновна – 9-уми декабри соли 2000-ум дар шаҳри Ҳисор таваллуд шудааст. Соли 2018 мактаб-интернати ноҳияи Шаҳринавро хатм кардааст. Соли 2022 шуъбаи рӯзонаи ихтисоси хуччат-шиносӣ ва таъмини хуччати идораи факултети филологияи ДМТ-ро ба поён расонидааст.

Гирандаи стипендияи шурои олимони ДМТ (2021).

Сухробӣ Маҳмадшох – 18-уми октябри соли 2002 дар ҷамоати деҳоти «Сомон»-и шаҳри Ҳисор таваллуд шудааст. Соли 2020 муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии № 25-и ҷамоати деҳоти «Сомон»-и шаҳри Ҳисорро хатм кардааст. Баъд аз хатми мактаб соли 2020 ба шуъбаи рӯзонаи факултети филология, ихтисоси хуччатнигорӣ ва таъмини хуччати идора дохил шуда, соли 2023 ба факултети забонҳои Осиё ва Аврупои Донишгоҳи миллии Тоҷикистон интиқол шудааст.

Гирандаи стипендияи шурои олимони ДМТ (2022).

Назарова Маърифат Абдулхамидовна – донишҷуи соли 4-уми шуъбаи рӯзонаи факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

Назарова Маърифат 6-уми январи соли 2003 дар ноҳияи Восеи вилояти Хатлон ба дунё омадааст.

Соли 2009 ба мактаб-интернати № 2 барои хонандагони лаёқатманди деҳаи Кадучии ноҳияи Восеъ дохил шуда, онро соли 2020 бо баҳои аъло хатм намудааст.

Гирандаи стипендияи шурои олимони ДМТ (2023).

8. Олимпиада

Олимпиада як навъ сабақати зеҳнӣ мебошад, ки миёни таълимгирандагону толибилмон, кормандони касбу кори гуногун дар кишвар гузаронида мешавад. Маълум аст, ки навъҳои гуногуни олимпиадаҳо мавҷуданд ва манзури мо дар ин мухтасар таърихи таҷлилу баргузори олимпиадаҳои фаннӣ миёни хонандагону донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии кишвар мебошад. Олимпиадаҳои фаннӣ, агар аз як тараф, имконияти муаррифӣ кардани худи инсон бошад, аз сӯи дигар, ҳадафи

пайдо намудани истеъдодҳои нав дар ин ё он соҳаи илмро доранд. Дар баробари ин, олимпиада имконияти хуби баҳамойӣ, сарчамӣ ва муттаҳидии ҷавонон маҳсуб мешаванд. Дар олимпиада шахсиятҳои дорои донишу малакаи айниву зеҳнӣ қард карда мешаванд.

Олимпиадаҳои фанӣ ҳанӯз дар арси XIX дар Федератсияи Россия миёни мактаббачаҳо баргузор мешуданд. Ногӯфта намонад, ки баргузори олимпиадаҳо асосан аз замони таъсиси ҷумҳуриҳои шуравии сотсиалистӣ сарчашма мегирад. Бори аввал соли 1967 олимпиадаҳои умумирусиягӣ ба олимпиадаҳои умумииттифоқӣ тақдир дода шуда, миёни хонандагону донишҷӯёни мактабҳои миёнаву олии умумииттифоқ аз фанҳои математика, физика, химия ва биология гузаронида шуданд. Соли 1965 бори аввал дар шаҳри Москва, дар ДДМ ба номи М.В. Ломоносов олимпиадаи илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси забоншиносӣ баргузор шуд буд. Аз солҳои 1973-1976 то пошхӯрдани Иттифоқи Шуравӣ, яъне то соли 1991 ҳамасола олимпиадаҳои фанӣ дар марҳилаҳои ибтидоӣ, ноҳияву шаҳр, вилояту ҷумҳури баргузор карда мешуд, ки ин раванд имрӯз ҳам идома ёфта истодааст.

Боиси ифтихор аст, ки собиқ хатмқардагони факултети филологияи Донишгоҳи миллии

Тоҷикистон низ дар олимпиадаҳои ҷумҳуриявӣ иштирок ва ғолиби ҷойҳои намоён шудаанд.

Мирзоёров Фирдавс Ниёзович – номзади илми филология, дотсенти кафедраи забони адабии муосири тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

25-уми сентябри соли 1979 дар ноҳияи Айнӣ таваллуд шуда, соли 2001 ихтисоси ҳуҷҷатнигории факултети филологияи Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистон (бакалавр), соли 2003 ихтисоси забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистон (магистр) ва соли 2008 шуъбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм намудааст. Рисолаи номзadiaшро соли 2011 дар мавзӯи «Шарҳи грамматикӣ дар фарҳангҳои тафсирии асрҳои XVI-XIX» дифоъ намудааст.

Дар соли 2000-ум дар озмуни фаннии байни донишҷӯёни макотиби олии кишвар таҳти унвони «Донишҷӯ ва пешрафти илму техника», соҳиби ҷойи дуюм гардидааст.

Соли 2010 барои таблиғи худшиносӣ дар соҳаи фарҳангу маориф бо нишони «Аълочии матбуоти Тоҷикистон» сазовор гардидааст.

Муаллифи монографияи «Шарҳи грамматикӣ дар

фарҳангҳои тафсирии асрҳои XVI-XIX» (2022) ва мурағатиби «Стандарти фанни забони тоҷикӣ барои синфҳои 5-11» (2017, ҳаммуаллиф), «Барномаи таълимӣ аз фанни забони тоҷикӣ барои синфҳои 5-11» (ҳаммуаллиф), «Роҳнамо барои омӯзгорон аз фанни забони тоҷикӣ синфи 6» (ҳаммуаллиф), «Замима ба китоби дарсии забони тоҷикӣ барои синфи 6» (ҳаммуаллиф) мебошад.

Мурағатиби ду барномаи таълимӣ аз фанҳои «Лингвистикаи ҳуҷат» (2015) ва «Фарҳангшиносии муосир» (2016) ва зиёда аз 80 мақолаи илмӣ ва илмию оммавӣ мебошад.

Аз соли 2008 узви Иттифоқи журналистони Тоҷикистон аст.

Соли 1999 дар олимпиадаи фаннӣ байни донишҷӯёни мактабҳои олиии кишвар иштирок варзида, сазовори ҷойи дуюм гардидааст.

Амирхон Шоххусейни Талбонӣ

– номзади илми фалсафа, дотсент, мудирӣ кафедраи таърихи фалсафаи иҷтимоии факултети фалсафаи Донишгоҳи миллии Тоҷикстон.

26-уми январи соли 1981 дар ноҳияи Дарвоз таваллуд шуда, соли 2004 факултети филологияи Донишгоҳи давлатии

миллии Тоҷикистонро аз рӯйи ихтисоси филолог-менечер хатм намудааст.

Солҳои 2004-2005 ба сифати ассистенти кафедраи таърихи фалсафаи факултети фалсафаи ДМТ, солҳои 2005-2010 ассистенти кафедраи фалсафаи факултети фалсафаи ДМТ, солҳои 2010-2012 муаллими калони кафедраи таърихи фалсафа ва фалсафаи иҷтимоӣ, ҳамзамон муовини декан оид ба илми факултети фалсафаи ДМТ, солҳои 2012-2016 муаллими калон, дотсенти кафедраи таърихи фалсафа ва фалсафаи иҷтимоии факултети фалсафа фаъолият кардааст.

Соли 2000 дар олимпиадаи фаннӣ байни донишҷӯёни мактабҳои олии кишвар иштирок варзида, сазовори ҷойи дуум гардидааст.

Набиева Мехрангез Назаровна – номзади илми филология, муҳаррири забони тоҷикии Маркази таъбу нашр, баргардон ва тарҷумаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

21-уми ноябри соли 1982 дар ноҳияи Панҷакенти вилояти Суғд таваллуд шуда, соли 2001 литсейи № 2-и деҳаи Ёрии ноҳияи Панҷакент, соли 2006 шӯбаи рӯзонаи факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм кардааст.

Аз соли 2014 то соли 2019 унвонҷӯи кафедраи

назария ва адабиёти навини форсии тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон буда, рисолаи номзадиашро дар мавзӯи «Муҳаммадҷон Шакурии Бухороӣ – муҳаққиқи таърихи адабиёти тоҷик» соли 2021 дифоъ намудааст.

Муаллифи беш аз 10 мақолаи илмӣ мебошад.

Соли 2004 дар олимпиадаи фаннӣ байни донишҷӯёни макотиби олии кишвар иштирок карда, сазовори ҷойи аввал гардидааст.

Зогакова Гурдофарид Исроиловна
– номзоди илми филология, дотсенти кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи ДМТ.

7-уми ноябри соли 1979 дар ноҳияи Шаҳритуси вилояти Қўрғонтеппа (ҳоло вилояти Хатлон) таваллуд шуда, соли 1998 мактаби миёна, соли 2007 факултети филологияи Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистон (ҳоло Донишгоҳи миллии Тоҷикистон)-ро бо дипломи аъло хатм карда, рисолаи номзадиашро дар мавзӯи «Идиомаҳо дар забони адабии муосири тоҷик (дар асоси осори бадеии Садриддин Айнӣ)» соли 2011 бомуваффақият ҳимоя намудааст. Муаллифи 1 монография ва беш аз 10 мақолаи илмӣ мебошад.

Соли 2006 барои ишғоли ҷойи аввал дар олимпиадаи фаннӣ байни донишҷӯёни мактабҳои

олии кишвар ба ифтихори чашнвораҳои 15-солагии Истиқлоли давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Соли тамаддуни ориёӣ ва 2700-солагии шаҳри Кӯлоб бо «Ифтихорнома»-и Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон қадршиносӣ гардидааст. Соли 2016 бо «Ифтихорнома»-и ДМТ, соли 2017 бо «Ифтихорнома»-и Кумитаи кор бо занон ва оилаи назди Ҳукумати ҶТ, соли 2019 бо «Ифтихорнома»-и ХҲДТ ва соли 2018 ба нишони сарисинагии “Аълоҷии маориф ва илми ҶТ” сарфароз шудааст.

Аминӣ Алишер Файзуллох – номзади илми филология, дотсенти кафедраи таърихи адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон

26-уми ноябри соли 1987 дар шаҳри Ваҳдат ба дунё омада, соли 2004 мактаби миёна ва соли 2009 факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро бо ихтисоси филолог, муаллими забон ва адабиёти тоҷик бо дипломи аъло хатм намудааст.

Пас аз хатми ДМТ 15-уми январи соли 2010 ба шуъбаи рӯзонаи аспирантураи ҳамин донишгоҳ дохил шуда, дар мавзӯи «Шеърӣ маснуъ ва оғози рушди он дар адабиёти форсу тоҷик (асрҳои XI-XII)» ба фаъолияти илмӣ пардохта, соли 2018 ба гирифтани

дараҷаи илми номзади илми филология комёб шудааст.

Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон барои хидматҳои бенуқсон дар соҳаи маорифу фарҳанг, саҳми арзанда дар таълиму тарбияи насли наврас, омода намудани кадрҳои болаёқат ва иштироки фаъолона дар ҳаёти ҷамъияти Аминӣ Алишер Файзуллохро бо нишони сарисинагии «Аълочии маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон» (аз 30.19.2019, № 10425) ва «Аълочии фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон» (аз 03.09.2021, № 17-У) сарафроз гардониданд.

Мавсуф муаллифи монографияҳои «Искусственная поэзия и начало ее развития в персидско-таджикской литературе (XI-XII вв.)» (2020), «Шеъри маснуъ ва оғози рушди он дар адабиёти форсу тоҷик (асрҳои XI-XII)» (2022), мурағибии дастурҳои методии «Дастурамали роҳбари гурӯҳ» (2018), «Дафтари донишҷӯ» (2019) ва баргардонкунандаи матни дуҷилдаи тазкираи «Майхона»-и Мулло Абдуннабии Фахруззамонӣ (2019) ва «Бадоеъ-ул-афкор фӣ саноеъ-ул-ашъор»-и Ҳусайн Воизи Кошифӣ (2023) мебошад.

Ҳамчунин, Аминӣ Алишер ба ҳайси мурағиб дувоздаҳ маҷмуаро ба нашр расонида, муҳарририи чордаҳ асарро низ бар уҳда доштааст. Ӯ барномаҳои таълимии «Осори чопи сангӣ», «Таҳлили матн (матни

мунтахаби «Шоҳнома»-и Абулқосим Фирдавсӣ)» ва «Нақди завқӣ»-ро низ омода кардааст, ки ҳар се фан ҳам баъди касби Истиклол кардани Ҷумҳурии Тоҷикистон ба нақшаҳои таълимии факултетҳои филологӣ ворид шудаанд. Барномаҳои мазкур бори аввал аз ҷониби ӯ таҳия шудаанд.

Дар маҷмуъ, Аминӣ Алишер муаллифи беш аз 50 мақолаи илмӣ, илмию оммавӣ, 2 монография, 2 дастури методӣ, 3 барномаи таълимӣ, таҳиягари матни дучилдаи «Майхона»-и Абдуннабии Фаҳруззамонӣ ва «Бадоеъ-ул-афкор фӣ саноеъ-ул-ашъор»-и Ҳусайн Воизи Кошифӣ мебошад.

Аминӣ Алишер Файзуллоҳ дар озмуни ҷумҳуриявии миёни донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии касбии кишвар иштирок намуда, соли 2007 сазовори ҷойи якум, соли 2008 ҷойи сеюм ва соли 2009 ҷойи аввал гардидааст.

Алимова Умеда Манноновна – 12-уми октябри соли 1987 дар ноҳияи Рӯдакӣ таваллуд шудааст. Соли 2006 муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №15-и ноҳияи Рӯдакиро хатм кардааст. Соли 2011 шуъбаи рӯзонаи ихтисоси забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи ДМТ-ро ба итмом

расонидааст.

Солҳои 2010-2011 дар олимпиадаи фаннӣ байни донишҷӯёни макотиби олии кишвар иштирок варзида, сазовори ҷойи аввал гардидааст

Искандари Ориф – 16-уми октябри соли 1991 дар ноҳияи Ховалинги вилояти Хатлон таваллуд шудааст. Соли 2009 муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии № 12-и ҳамин ноҳияро хатм кардааст. Соли 2009 ба шуъбаи рӯзонаи факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон дохил шуда, онро аз рӯйи ихтисоси забон ва адабиёти тоҷик соли 2015 ба поён расонидааст.

Солҳои 2012 ва 2015 дар олимпиадаи фаннӣ байни донишҷӯёни макотиби олии кишвар сазовори ҷойи аввал гардидааст.

Маликшозода Шохбегим Хайрулло – номзади илми филология, дотсенти кафедраи забони тоҷикӣ ва ҳуҷҷатнигорӣ, муовини сардори раёсати илм ва инноватсияи Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон.

16-уми март соли 1991 дар шаҳри Душанбе таваллуд шуда, соли 2009 гимназияи № 1-и ноҳияи

Варзоб, соли 2014 шӯбаи рӯзонаи факултети филологияи ДМТ, соли 2017 шӯбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм карда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Фаъолияти тарҷумонии Бозор Собир (масъалаҳои поэтикаи тарҷумаи бадеӣ)» соли 2018 дифоъ намудааст.

Соли 2021 барои дастовардҳо дар соҳаи илмҳои гуманитарӣ бо Ҷоизаи ба номи Исмоили Сомонӣ барои олимони ҷавон дар соҳаи илм ва техника, соли 2019 барои хидматҳои бисёрсолаи бенуқсон дар соҳаи маориф, сахми арзанда дар таълиму тарбияи насли наврас бо нишони «Аълочии маорифи Тоҷикистон» қадрдонӣ шудааст. Солҳои 2019-2020 ду маротиба ғолиби озмуни ҷумҳуриявӣ “Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст” гардидааст. Соли 2021 ба узвияти Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон пазируфта шуд.

Муаллифи китобҳои “Пайғомбарг” (маҷмуаи шеърҳо, 2015), “Соати саодат” (маҷмуаи шеърҳо, 2021), «Фаъолияти тарҷумонии Бозор Собир (масъалаҳои поэтикаи тарҷумаи бадеӣ)» (монография, 2021) ва беш аз 40 мақолаи илмӣ мебошад.

Солҳои 2013-2014 дар олимпиадаи фаннӣ байни донишҷӯёни макотиби олии кишвар иштирок варзида, сазовори ҷойи аввал гардидааст.

Наврӯзи Чумъамуроди Абдул – номзади илми филология, устои кафедраи забони англисӣ ва типологияи муқоисавии факултети забонҳои Осиё ва Аврупои Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, сардори Маркази матбуоти

Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон.

21-уми апрели соли 1995 дар ноҳияи Ховалинги вилояти Хатлон таваллуд шуда, соли 2013 мактаби миёна, соли 2018 шӯъбаи рӯзонаи факултети забонҳои Осиё ва Аврупои ДМТ, соли 2021 шӯъбаи рӯзонаи аспирантураи Институти адабии ба номи Максим Горкийро хатм карда, рисолаи номзодиаширо дар мавзӯи «Таъсири адабиёти Ғарб ба шеърӣ муосири Эрон дар мисоли осори Нимо Юшич» соли 2021 дифоъ намудааст.

Соли 2017 бо Ҷоизаи Кумитаи ҷавонон, варзиш ва сайёҳии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи адабиёт ва соли 2022 барои хидматҳои бисёрсолаи бенуқсон дар соҳаи маориф, саҳми арзанда дар таълиму тарбияи насли наврас бо нишони «Аълоҷии маорифи Тоҷикистон» қадрдонӣ шудааст.

Муаллифи китобҳои «Тозабаҳор» (2013), «Дурдонаҳои ишқ» (2018), «Таъсири адабиёти Ғарб ба шеърӣ муосири Эрон дар мисоли осори Нимо Юшич» (2023) ва беш аз 20 мақолаи илмӣ ва васоиту

дастурҳои таълимӣ мебошад.

Солҳои 2016, 2017 ва 2018 дар олимпиадаи фаннӣ байни донишҷӯёни макотиби олии кишвар ширкат варзида, сазовори ҷойҳои якум ва дуум гардидааст.

Намозова Рухшона Олимовна – лаборанти калони кафедраи забони адабии муосири тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

20-уми октябри соли 1999 дар ноҳияи Кубодиён, вилояти Хатлон таваллуд шуда, соли 2017 гимназияи давлатии № 1-и ноҳияи Кубодиён, соли 2021 шӯбаи рӯзонаи факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро бо дипломи аъло хатм намудааст.

Аз соли 2021 то соли 2023 дар шӯбаи магистратураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон таҳсил намуда, онро бо дипломи аъло хатм намуда, рисолаи магистриашро дар мавзӯи “Ҷумлаи мураккаби тобӣ бо пайрави микдору дараҷа дар осори Сотим Улуғзода” дифоъ намудааст.

Солҳои таҳсили 2019-2020 ба гирифтани стипендияи президентӣ ва соли 2021 ба гирифтани стипендияи ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ мушарраф гардидааст.

Муаллифи 3 мақолаи илмӣ мебошад.

Солҳои 2019 ва 2021 дар олимпиадаи ҷумҳуриявии донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон иштирок намуда, сазовори ҷойи аввал гардидааст.

Қодирова Хайриннiso Ҳамидовна

– донишҷӯи курси дуоми шӯъбаи рӯзонаи ихтисоси забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

11-уми феввали соли 2004 дар шаҳри Исфараи вилояти Суғд ба дунё омада, соли 2021 муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии № 31-и ба номи Лутфулло Бузургзодаи деҳаи Навгилеми шаҳри Исфараро хатм намуда, ҳамон сол ба шӯъбаи рӯзонаи факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон дохил шудааст.

Соли 2023 дар олимпиадаи ҷумҳуриявӣ байни донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти касбӣ таҳти унвони "Пояи давлат намонад бе маориф устувор" иштирок карда, сазовори ҷойи аввал гардидааст.

МУНДАРИҶА

ПЕШГУФТОР.....	8
БАХШИ ЯКУМ. ИСТИҚЛОЛ-ОМИЛИ РУШДИ ФАРҶАНГИ МИЛЛӢ.....	11
БАХШИ ДУЮМ. ҚАДРШИНОСИИ УСТОДОНУ КОРМАНДОН ДАР ДАВРОНИ ИСТИҚЛОЛ.....	49
1. Мукофотҳои олий.....	49
1.1. Ордени Дӯстӣ.....	49
1.2. Ордени Шараф.....	49
2. Медалҳо.....	49
2.1. Медали Хизмати шоиста.....	49
3. Унвонҳои ифтихорӣ.....	50
3.1. Шоири халқии Тоҷикистон.....	50
3.2. Арбоби илм ва техникаи Тоҷикистон.....	50
3.3. Корманди шоистаи Тоҷикистон.....	50
4. Ифтихорномаҳо.....	51
4.1. Ифтихорномаи Ҷумҳурии Тоҷикистон.....	51
5. Медалҳои ҷашнӣ.....	51
5.1. Медали 20 - солагии Истиқлоли Ҷумҳурии Тоҷикистон.....	51
5.2. Медали Нишони фахрӣ.....	51

6. Мукофотҳои соҳавӣ.....	51
6.1. Аълочии маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон.....	51
6.2. Аълочии матбуоти Ҷумҳурии Тоҷикистон.....	54
6.3. Аълочии фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон.....	54
6. 4. Аълочии телевизион ва радио.....	54
6.5. Ифтихорнома (маориф, фарҳанг, Кумитаҳои телевизион ва радио, ҷавонон, занон ва Донишгоҳ).....	55
7. Мукофотҳои давлатҳои бурунмарзӣ.....	56

БАХШИ СЕЮМ. ДАСТОВАРДҲОИ ФАКУЛТАТИ ФИЛОЛОГИЯ ДАР ЗАМОНИ ИСТИҚЛОЛ..... 58

1. Ҷоизаи давлатии Тоҷикистон ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ.....	58
2. Ҷоизаи давлатии Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино.....	59
3. Ҷоизаи Иттифоқи журналистони Тоҷикистон ба номи Абулқосим Лоҳутӣ.....	60
4. Ҷоизаи адабии ба номи Садриддин Айнӣ.....	61
5. Ҷоизаи адабии ба номи Мирзо Турсунзода.....	61
6. Ҷоизаи ба номи Исмоили Сомонӣ.....	61
7. Стипендия.....	64
7.1. Стипендияи ба номи Садриддин Айнӣ.....	69
7.2. Стипендияи ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ.....	70

7.3. Стипендияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон.....	74
7.4. Стипендияи ба номи Исмоили Сомонӣ.....	79
7.5. Стипендияи шурои олимони Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.....	80
8. Олимпиада.....	85

Барои кайдхо

Барои қайдҳо

СИРОЧИДДИНИ ЭМОМАЛӢ

**ДАСТОВАРДҲОИ ФАКУЛТЕТИ
ФИЛОЛОГИЯИ ДОНИШГОҲИ МИЛЛИИ
ТОЧИКИСТОН ДАР ЗАМОНИ
ИСТИҚЛОЛ**

Зери назари академики Академияи миллии илмҳои
Тоҷикистон, профессор **Раҳмонзода Абдучаббор Азиз**

Муқарризон:

Саломӣён Муҳаммадвуд - доктори илми филология, профессор;

Низомӣ Муҳриддин - доктори илми филология, профессор.

Ороиши компютерӣ:

Ёров Меҳрдод Раҳматуллоевич - номзади илмҳои техникӣ.

Ҳасанов Обид - масъули техникӣ

Ҳуруфчини компютерӣ:

Алиева Дилафрӯз - унвонҷӯи факултети филология

Ба матбаа 08-08-2023 супорида шуд. Коғази офсетӣ.

Чопи офсетӣ. Ҳуруфи адабӣ. Андозаи 60/84^{1x16}

Ҷузъи чопӣ 6,5 Адади нашр 200 нусха. Супориши 18

Нашриёти ҶДММ “Абдурахмон Р”